

Regnskap 4. kvartal 2019

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	3
Styrets beretning	5
Resultatregnskap	24
Balanse	26
Kontantstrømoppstilling	27
Endring i egenkapital	28
Noter	31
Resultater fra kvartalregnskapene	56
Nøkkeltall fra kvartalregnskapene	57
Egenkapitalbevis	58

Hovedtall

	Januar - Desember			
	2019		2018	
	mill. kr	% ¹⁾	mill. kr	% ¹⁾
Resultatsammendrag				
Netto renteinntekter	2.687	1,63	2.403	1,53
Netto provisjons- og andre inntekter	2.290	1,39	2.177	1,39
Netto avk. på finansielle investeringer	1.201	0,73	757	0,48
Sum inntekter	6.178	3,74	5.337	3,40
Sum driftskostnader	2.797	1,69	2.624	1,67
Resultat før tap	3.380	2,05	2.713	1,73
Tap på utlån, garantier m.v.	299	0,18	263	0,17
Resultat før skatt	3.081	1,87	2.450	1,56
Skattekostnad	518	0,31	509	0,32
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0	0,00	149	0,10
Periodens resultat	2.563	1,55	2.090	1,33
Renter hybridkapital	49		37	
Periodens resultat eks. renter hybridkapital	2.514		2.052	
Nøkkel tall	31.12.19		31.12.18	
Lønnsomhet				
Egenkapitalavkastning ²⁾	13,7 %		12,2 %	
Kostnadsprosent ²⁾	45 %		49 %	
Balansetall				
Brutto utlån til kunder	126.277		120.473	
Brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	167.777		160.317	
Innskudd fra kunder	85.917		80.615	
Innskuddsdekning ekskl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	68 %		67 %	
Innskuddsdekning inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt ²⁾	51 %		50 %	
Utlånsvekst (bto.) siste 12 mnd (inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt) ²⁾	4,7 %		7,8 %	
Innskuddsvekst siste 12 mnd.	6,6 %		5,4 %	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	165.154		156.992	
Forvaltningskapital	166.662		160.704	
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt				
Tapsprosent utlån ²⁾	0,18 %		0,17 %	
Misligholdte eng. i % av brutto utlån ²⁾	0,26 %		0,19 %	
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån ²⁾	1,00 %		0,86 %	
Soliditet				
Kapitaldekningsprosent	21,6 %		18,5 %	
Kjernekapitaldekningsprosent	19,3 %		16,3 %	
Ren kjernekapitalprosent	17,2 %		14,6 %	
Kjernekapital	17.742		16.472	
Netto ansvarlig kapital	19.854		18.743	
Likviditetsreserve (LCR)	148 %		183 %	
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,5 %		7,4 %	
Kontor og bemanning				
Antall bankkontor	46		48	
Antall årsverk	1.509		1.493	

¹⁾ Beregnet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

²⁾ Definert som alternativt resultatmål, se vedlegg til kvartalsrapporten

Egenkapitalbevis (EKB)	31.12.19	31.12.18	31.12.17	31.12.16	31.12.15
Egenkapitalbevisbrøk	64,0 %	64,0 %	64,0 %	64,0 %	64,0 %
Antall utstedte bevis (mill. kroner) ²⁾	129,30	129,62	129,38	129,64	129,43
Børskurs	100,20	84,20	82,25	64,75	50,50
Børsverdi (mill. kroner)	12.956	10.914	10.679	8.407	6.556
Bokført egenkapital per EKB (inkl. utbytte) ²⁾	90,75	83,87	78,81	73,35	67,39
Resultat per EKB, majoritetsandel ²⁾	12,14	9,97	8,71	7,93	6,96
Utbytte per EKB	6,50	5,10	4,40	3,00	2,25
Pris / Resultat per EKB ²⁾	8,26	8,44	9,44	8,17	7,26
Pris / Bokført egenkapital ²⁾	1,10	1,00	1,04	0,88	0,75

²⁾ Definert som alternativt resultatmål, se vedlegg til kvartalsrapporten

Styrets beretning

Foreløpig årsregnskap 2019

(Konserntall. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt).

- Resultat før skatt 3.081 millioner kroner (2.450 millioner)
- Resultat 2.563 millioner kroner (2.090 millioner)
- Avkastning på egenkapital 13,7 prosent (12,2 prosent)
- Ren kjernekapitaldekning 17,2 prosent (14,6 prosent)
- Vekst i utlån 4,7 prosent (7,8 prosent) og innskudd 6,6 prosent (5,4 prosent) siste 12 måneder
- Vekst i utlån til privatmarkedet var på 6,4 prosent siste 12 måneder (9,6 prosent) og privatmarkedslån utgjør 69 prosent (67 prosent) av totale utlån
- Vekst i utlån til næringsliv var på 1,1 prosent siste 12 måneder (4,2 prosent)
- Tap på utlån og garantier 299 millioner kroner (263 millioner), 0,18 prosent (0,17 prosent) av brutto utlån
- Resultat per egenkapitalbevis 12,14 kroner (9,97). Bokført verdi per egenkapitalbevis 90,75 kroner (83,87)

Resultat i fjerde kvartal 2019

- Resultat før skatt 469 millioner kroner (513 millioner)
- Resultat 346 millioner kroner (401 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 7,1 prosent (9,0 prosent)
- Vekst i utlån 1,4 prosent (1,6 prosent) og vekst i innskudd med 2,7 prosent (4,0 prosent)
- Utlån til privatkunder økte med 2,0 prosent i kvartalet (1,4 prosent), 0,5 prosentpoeng høyere enn i tredje kvartal. Utlån til næringslivet økte med 0,3 prosent (1,9 prosent) som var 0,1 prosentpoeng høyere enn i tredje kvartal
- Netto resultat eierinteresser 8 millioner kroner (130 millioner)
- Netto resultat finansielle instrumenter 8 millioner kroner (minus 37 millioner)
- Tap på utlån 103 millioner kroner (67 millioner), 0,25 prosent (0,18 prosent) av brutto utlån
- Resultat per egenkapitalbevis 1,60 kroner (1,90 kroner)

Hendelser i kvartalet

Konserndirektør teknologi og utvikling ansatt

Astrid Undheim er ansatt som konserndirektør med ansvar for teknologi og utvikling i SpareBank 1 SMN. Hun tiltrer første mars 2020 og blir en del av SpareBank 1 SMNs konsernledelse. Hun kommer fra stilling som Vice President Analytics and Artificial Intelligence i Telenor.

SpareBank 1 SMN er preferert samarbeidsbank for LO

LO inngikk i andre kvartal 2019 en treårig avtale med to prefererte samarbeidsbanker: SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Østlandet. Alle SpareBank 1-bankene skal samtidig ivareta den gode relasjonen med medlemmer og fagbevegelsen.

Banken forventer mange flere kunder knyttet til denne avtalen, særlig i bankens eget markedsområde. Nye kundeforhold skal etableres gjennom digital markedsføring og høy aktivitet mot LO sine medlemmer lokalt.

SpareBank 1 SMN har siden avtaleinngåelsen lyktes godt med å rekruttere nye kunder i LO segmentet, og dette innebærer i stor grad hele kundeforhold. I løpet av fjerde kvartal 2019 har banken hatt sterk vekst i antall nye boliglån blant LO medlemmer, samtidig som salget av andre produkter til LO medlemmer har vært meget tilfredsstillende.

Grønne lån til privatkunder lansert

SpareBank 1 SMN arbeider målrettet med bærekraft. I desember ble tre låneprodukter for privatkunder lansert: grønt boliglån, grønt lån til energiltak og grønt forbrukslån. Det grønne boliglånet er for kunder som bygger, kjøper eller totalrenoverer hus og kvalifiserer til god miljøstandard. Det grønne lånet til energiltak er for kunder som ønsker å gjøre energirettede tiltak, og som har ledig sikkerhet i egen bolig. Det grønne brukslånet er et usikret lån for kunder som ønsker å gjøre energirettede tiltak, og som ikke har mulighet til å ta pant i boligen. Sparebank 1 Finans Midt-Norge lanserte lån til elbil til gunstige betingelser.

SpareBank 1 SMN Regnskapshuset med fortsatt sterk vekst

Den sterke veksten fortsetter i SpareBank 1 SMN Regnskapshuset, og selskapet har av Dagens Næringsliv vært gasellebedrift for femte året på rad.

BN Bolig solgt ved årsskiftet

Konsernet solgte BN Bolig i fjerde kvartal. Selskapet var et fellesprosjekt mellom BN Bank og EiendomsMegler 1 Midt-Norge med sikte på å få en posisjon i markedet for eiendomsmegling i Oslo. Etter flere år med underskudd ble virksomheten solgt.

Forsikringsfusjon

Fremtind Forsikring fikk andre september 2019 tillatelse av Finanstilsynet til å drive livsforsikringsvirksomhet gjennom sitt heleide datterselskap Fremtind Livsforsikring. Dette innebærer at de individuelle personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring og DNB Livsforsikring, samt de bedriftsbetalte personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring, overføres til Fremtind Livsforsikring. Transaksjonen ble gjennomført første januar 2020.

Resultat for fjerde kvartal 346 millioner kroner (401 millioner)

SpareBank 1 SMN har i fjerde kvartal et resultat på 346 millioner kroner (401 millioner), og en egenkapitalavkastning på 7,1 prosent (9,0 prosent). Resultatet i fjerde kvartal er 142 millioner kroner lavere enn i tredje kvartal 2019. Resultatet per egenkapitalbevis i fjerde kvartal ble 1,60 kroner (1,90) og bokført verdi per egenkapitalbevis 90,75 kroner (83,87).

Driftsresultatet i fjerde kvartal er godt og bedre enn tilsvarende kvartal i 2018. Sammenlignet med foregående kvartal er driftsresultatet noe svakere, i hovedsak som følge av økte tap på utlån.

I fjerde kvartal var det lavere avkastning på finansielle investeringer sammenlignet med tredje kvartal, samtidig som resultatet i SpareBank 1 Gruppen var svakt i fjerde kvartal.

Netto renteinntekter i kvartalet ble 697 millioner kroner (644 millioner), og er 19 millioner bedre enn tredje kvartal. Det er gjennomført en renteøkning på boliglån med virkning fra 8. november, men utlånsmarginene

på boliglån er likevel noe ned i fjerde kvartal sammenlignet med tredje kvartal på grunn av økt markedsrente. Økte innskuddsmarginer og vekst gjør at rentenettoen er høyere enn i tredje kvartal.

Provisjonsinntektene økte fra foregående kvartal med 25 millioner og ble 579 millioner kroner (543 millioner). Det var økte inntekter fra spareprodukter, verdipapirtjenester og regnskapstjenester sammenlignet med forrige kvartal. Inntektene er 36 millioner kroner høyere enn tilsvarende kvartal i 2018, og økningen kommer fra betaling, spareprodukter og regnskapstjenester.

Avkastning på finansielle investeringer var relativt svak i fjerde kvartal og ble 8 millioner kroner (minus 37 millioner) og med det 27 millioner kroner lavere enn i tredje kvartal. Nedgangen fra tredje kvartal tilskrives i hovedsak lavere inntekter på valutaforretninger.

Resultat fra tilknyttede selskaper har en nedgang på 69 millioner kroner fra tredje kvartal og ble 12 millioner kroner (120 millioner). Resultatet i SpareBank 1 Gruppen i fjerde kvartal er sterkt påvirket av et svakt administrasjonsresultat i SpareBank 1 Forsikring.

Driftskostnadene økte med 47 millioner kroner fra tredje til fjerde kvartal og ble 720 millioner (701 millioner).

Tapene i fjerde kvartal økte med 32 millioner kroner fra tredje kvartal, og ble 103 millioner kroner i kvartalet (67 millioner). På utlån til konsernets næringslivskunder var tapene i fjerde kvartal 81 millioner kroner (64 millioner). På utlån til privatmarkedskunder ble tapene i fjerde kvartal 21 millioner kroner (3 millioner).

Utlånsveksten i fjerde kvartal 2019 var 1,4 prosent (1,6 prosent). Vekst i utlån til privatkunder i fjerde kvartal 2019 var 2,0 prosent (1,4 prosent). Veksten i andre halvår var høyere enn i første halvår. Utlån til næringslivskunder økte med 0,3 prosent (1,9 prosent) i fjerde kvartal 2019.

Innskuddene i fjerde kvartal økte med 2,7 prosent (4,0 prosent). I fjerde kvartal 2019 var innskuddsveksten fra Privatmarked 0,9 prosent (reduksjon 1,7 prosent) og fra Næringsliv med 4,0 prosent (4,0 prosent).

Samlet resultat i datterselskapene i fjerde kvartal ble 61 millioner kroner (1 million). Resultatene i selskapene var i grove rekk på samme nivå som i tredje kvartal. Sammenlignet med fjerde kvartal i 2018 var det bedret resultat i EiendomsMegler 1, SpareBank 1 SMN Invest og SpareBank 1 Regnskapshuset SMN.

Ren kjernekapitaldekning per 31. desember 2019 ble 17,2 prosent (14,6 prosent). Innføring av nytt kapitalkravsregelverk per 31. desember 2019 medfører at tallene ikke er sammenlignbare. Som et ledd i tilpasningen til CRD IV/CRR vedtok Finansdepartementet 19. desember 2019 at innføring av SMB-rabatt, samt fjerning av Basel I-gulvet implementeres med virkning fra 31. desember 2019. Effekten av bortfall av Basel 1-gulvet utgjør omlag 2,0 prosentpoeng og innføring av SMB-rabatten om lag 0,3 prosentpoeng i bedret kjernekapitaldekning.

Regnskap 2019

Resultat for 2019 er 474 millioner kroner bedre enn samme periode i 2018

Resultat før skatt for 2019 ble 3.081 millioner kroner (2.450 millioner). Overskuddet er 2.563 millioner kroner (2.090 millioner) og avkastning på egenkapitalen 13,7 prosent (12,2 prosent).

Samlede driftsinntekter i 2019 utgjorde 4.976 millioner kroner (4.580 millioner). Det gir en økning på 397 millioner kroner fra året før. Av inntektsveksten kommer 247 millioner kroner fra bankdriften og 149 millioner fra bankens datterselskaper.

Resultatandelen av eierinteresser og tilknyttede selskaper var 879 millioner kroner (416 millioner) inklusiv gevinst ved etablering av Fremtind på 460 millioner kroner og 116 millioner kroner er bankens andel av oppskrivning av eiendommer i SpareBank 1 Forsikring.

Avkastning på finansielle instrumenter ble 307 millioner kroner (334 millioner).

Driftskostnadene ble 2.797 millioner kroner (2.624 millioner) i 2019. Av økningen på 173 millioner kroner kommer 102 millioner kroner fra bankdriften og 71 millioner fra økt aktivitet i datterselskapene.

Tap på utlån og garantier ble på 299 millioner kroner (263 millioner), i hovedsak innenfor oljerelatert virksomhet.

Veksten i utlån og innskudd fortsetter, og banken øker sin markedsandel i privatmarkedet. Samlede utlån økte med 4,7 prosent (7,8 prosent) og innskuddene med 6,6 prosent (5,4 prosent) siste 12 måneder.

Ren kjernekapitaldekning var per 31. desember 2019 17,2 prosent (14,6 prosent). Ny målsatt ren kjernekapitaldekning som følge av regelendringer er 16,9 prosent.

Resultat per egenkapitalbevis var 12,14 kroner (9,97). Bokført verdi var 90,75 kroner (83,87) per egenkapitalbevis, inklusive foreslått utbytte for 2019 på 6,50 kroner

Kursen på bankens egenkapitalbevis (MING) var ved årsskiftet 100,20 kroner (84,20).

Forslag til overskuddsdisponering

Det er morbankens regnskap som danner grunnlag for disponering av årsoverskuddet. Morbankens disponible resultat inkluderer mottatt utbytte fra datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet, og er korrigert for rentekostnader på hybridkapital etter skatt.

I konsernregnskapet foretas full konsolidering av datterselskaper, mens resultatandel fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet konsolideres etter egenkapitalmetoden. Utbytte inkluderes derfor ikke i konsernresultatet.

Årsoverskudd til disponering fremkommer etter endringer i fond for urealiserte gevinster på 34 millioner kroner.

Samlet beløp til disponering er med dette 2.182 millioner kroner.

Forskjell konsern - morbank	2019	2018
Årsoverskudd konsern	2.563	2.090
Renter hybridkapital	-46,9	-36
Årsoverskudd konsern ekskl renter hybridkapital	2.516	2.054
Resultat i datterselskaper	-286	-165
Utbytte og konsernbidrag datterselskap	162	151
Resultatandel tilknyttede selskaper	-879	-416
Utbytte fra tilknyttede selskaper	704	355
Elimineringer konsern	-2	-93
Årsoverskudd morbank ekskl. renter hybridkapital	2.216	1.887
Overskuddsdisponering	2019	2018
Årsoverskudd morbank ekskl. renter hybridkapital	2.216	1.887
Overført fond for urealiserte gevinster	-34	-29
Årsoverskudd til disponering	2.182	1.857
Utbytte	840	661
Uttevningfond	555	526
Grunnfondskapital	313	297
Gaver	474	373
Sum disponert	2.182	1.857

Resultatet er fordelt mellom grunnfondet og eierkapitalen i henhold til deres relative andel av egenkapitalen, slik at utbytte og avsetning til uttevningsfond utgjør 64,0 prosent av det disponerte resultatet.

Resultat per egenkapitalbevis ble 12,14 kroner, av dette foreslår styret overfor bankens representantskap et kontantutbytte på 6,50 kroner, totalt 840 millioner. Dette gir en utdelingsgrad til egenkapitalbeviserne på 53,6 prosent av resultat per egenkapitalbevis. Videre foreslår styret at bankens representantskap avsetter 474 millioner kroner i samfunnsutbytte, også tilsvarende en utdelingsgrad på 53,6 prosent. Av dette beløpet foreslås overført 274 millioner kroner til Sparebankstiftelsen SMN og 200 millioner i samfunnsutbytte til allmennnyttige formål. Uttevningsfondet og grunnfondet tilføres henholdsvis 555 millioner kroner og 313 millioner kroner.

Etter disponering av resultatet for 2019 er egenkapitalbevisbrøken fortsatt 64,0 prosent.

Økte netto renteinntekter

Netto renteinntekter økte i 2019 med 284 millioner kroner til 2.687 millioner (2.403 millioner). Økningen skyldes utlåns- og innskuddsvekst til privat- og næringslivskunder, høyere innskuddsmarginer, samtidig som økte markedsrenter har gitt bedre forrentning på bankens egenkapital.

Markedsrenten uttrykt ved tremåneders NIBOR har gjennom 2019 økt med omtrent 80 punkter. Selv om det i perioden er gjennomført fire generelle renteøkninger er marginene på utlån svekket med om lag 15 punkter i 2019, mens innskuddsmarginene er styrket med om lag 30 punkter. Siste renteøkning på boliglån ble gjennomført med virkning fra 7. november 2019 etter Norges Bank økning av styringsrenten i september.

Økte andre inntekter

Provisjonsinntekter og øvrige driftsinntekter økte i 2019 med 113 millioner kroner til 2.290 millioner (2.177 millioner).

Rentenetto fra lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt inntektsføres som provisjonsinntekter. Provisjonsinntektene for lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1

Næringskreditt utgjorde per 31. desember 2019 samlet 365 millioner kroner (366 millioner). Svakere marginer på lånene solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt kompenseres av høyere solgt utlånsvolum.

Andre provisjonsinntekter ble 1.925 millioner kroner (1.811 millioner). Veksten på 114 millioner kroner er i hovedsak drevet av økte inntekter på betaling, eiendomsmegling, regnskapstjenester og verdipapirtjenester.

Høy produktdekning hos kundene er viktig for banken. Det gir høy kundetilfredshet og en diversifisert inntektsstrøm for banken.

Provisjonsinntekter (mill. kr)	2019	2018	Endring
Betalingstjenester	233	208	25
Kredittkort	59	60	-0
Sparing og forvaltning	100	102	-2
Forsikring	183	174	9
Garantiprovisjoner	51	60	-8
Eiendomsmegling	390	369	21
Regnskapstjenester	473	411	62
Markets	386	350	36
Øvrige provisjoner	49	78	-29
Provisjoner eks. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	1.925	1.811	114
Provisjoner fra SB1 Boligkreditt	349	350	-1
Provisjoner fra SB1 Næringskreditt	16	16	0
Sum provisjonsinntekter	2.290	2.177	113

Avkastning finansielle investeringer

Samlet avkastning på finansielle investeringer ble 307 millioner kroner (334 millioner) i 2019. Dette fordeler seg slik:

- Finansielle derivater har gitt gevinster på 132 millioner kroner (187 millioner). Dette er i all hovedsak gevinster på renteinstrumenter og tilskrives renteoppgang gjennom 2019. Det er netto tap på obligasjonsporteføljen på samlet 20 millioner kroner (tap 77 millioner)
- Tap ved sikringsbokføring ble 9 millioner kroner (tap 4 millioner)
- Gevinst på aksjer i banken og datterselskaper var 120 millioner kroner (96 millioner). Dette er i hovedsak gevinst på aksjer i Visa (42 millioner kroner), badwill ved oppkjøpet av SpareBank 1 SMN Spire Finans (tidligere DeBank) (31 millioner) og gevinster på aksjer i SpareBank 1 SMN Invest (47 millioner)
- Øvrige finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi inkluderer verdiendring på bankens portefølje av fastrentelån og har gitt en gevinst på 9 millioner kroner (10 millioner)
- Inntekter fra valutaforretninger på 22 millioner kroner (63 millioner) er inntekter fra valutahandel i SpareBank 1 Markets og resultat av kurssvingninger på bankens finansiering i utenlandsk valuta. I fjerde kvartal er det innregnet et agiotap på 18 millioner knyttet til en systemfeil som vedrører tidligere perioder.
- Gevinster på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets var samlet 54 millioner kroner (58 millioner)

Avkastning finansielle investeringer (mill. kr)	2019	2018	Endring
Gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	-20	-77	56
Gevinst/(tap) på finansielle derivater	132	187	-55
Gevinst/(tap) på finansielle instrumenter knyttet til sikringsbokføring	-9	-4	-6
Gevinst/(tap) på aksjer	120	96	24
Gevinst/(tap) på øvrige finansielle instrumenter til virkelig verdi (FVO)	9	10	-1
Gevinst/(tap) på valuta	22	63	-40
Gevinst/(tap) på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets	54	58	-5
Netto resultat fra finansielle instrumenter	307	334	-27

Produktselskaper og andre tilknyttede selskaper

Gjennom produktselskapene får bankens kunder tilgang til et bredere produktspekter og banken mottar provisjonsinntekter. Produktselskapene gir også banken avkastning på investert kapital.

Samlet resultat i produktselskapene og andre tilknyttede selskaper ble 418 millioner kroner (416 millioner) i 2019. I tillegg har SpareBank 1 SMN en gevinst på 460 millioner kroner knyttet til etablering av Fremtind i første kvartal 2019.

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 SMN sin eierandel i SpareBank 1 Gruppen er 19,5 prosent. SpareBank 1 Gruppen eier 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 Forsikring, ODIN Forvaltning og SpareBank 1 Gruppen Finans.

SpareBank 1 Gruppen eier 65 prosent av skadeforsikringsselskapet Fremtind som ble etablert per første januar 2019. DNB eier resten av selskapet.

SpareBank 1 Gruppens resultat etter skatt for 2019 ble 1.503 millioner kroner (1.480 millioner). Resultat er løftet av oppskrivning av eiendommer i livselskapet på samlet 597 millioner kroner. For øvrig er resultatet i 2019 preget av fusjonskostnader i Fremtind, økt skadeprosent og svakt administrasjonsresultat i SpareBank 1 Forsikring.

SpareBank 1 SMNs andel av resultatet per fjerde kvartal 2019 ble 252 millioner kroner (289 millioner), hvor oppskrivninger av eiendom utgjorde 116 millioner kroner.

I fjerde kvartal 2019 ble resultatet i SpareBank 1 Gruppen svakt, og dette tilskrives i stor grad negativt administrasjonsresultat i SpareBank 1 Forsikring, blant annet som følge av at administrasjonsavsetningen på fripoliser ble styrket med 400 millioner kroner.

SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet og oppnår reduserte finansieringskostnader.

Per 31. desember 2019 har banken solgt lån på samlet 39,8 milliarder kroner (38,1 milliarder) til SpareBank 1 Boligkreditt tilsvarende 34,6 prosent (35,2 prosent) av bankens samlede utlån til privatmarkedet.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt er 20,9 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet i 2019 ble 26 millioner kroner (minus 7 millioner).

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Næringskreditt er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt. Per 31. desember 2019 er utlån på 1,7 milliarder kroner (1,8 milliarder) solgt til SpareBank 1 Næringskreditt.

SpareBank 1 SMN sin eierandel er 31,0 prosent av selskapet og bankens andel av resultatet for 2019 ble 21 millioner kroner (15 millioner). Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av solgte lån til næringseiendom og bankens eierandel i BN Bank.

SpareBank 1 Kredittkort

Resultatet i 2019 ble 75 millioner kroner (131 millioner). SpareBank 1 Kredittkort eies av SpareBank 1-bankene, og SpareBank 1 SMN har en eierandel på 17,3 prosent. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet for 2019 er 13 millioner kroner (23 millioner), og andel av porteføljen er 946 millioner kroner (923 millioner). Resultatnedgangen tilskrives lavere andel av saldo som rulleres og blir rentebærende.

SpareBank 1 Kredittkort håndterer kredittkortprogrammet i LOfavør. Dette forsterker det forretningsmessige forholdet mellom LO og SpareBank 1-alliansen.

BN Bank

SpareBank 1 SMN eier 35,0 prosent av BN Bank per 31. desember 2019.

Resultatet i BN Bank i 2019 ble 305 millioner kroner (278 millioner) som gir en avkastning på egenkapitalen i 2019 på 8,0 prosent (7,5 prosent) inklusive andel av underskudd i BN Bolig. SpareBank 1 SMNs andel av resultatet i BN Bank for 2019 ble 113 millioner kroner (97 millioner).

BN Bank skal primært være en privatmarkedsbank og hovedmarkedet er Oslo og Østlandsområdet.

SpareBank 1 Betaling

SpareBank 1 Betaling er SpareBank 1-bankenes eierselskap for betalingsløsningene i Vipps. Vipps har mål om å være Nordens ledende finansteknologimiljø, og for SpareBank 1 SMN vil eierandel og tett samarbeid med Vipps være viktig for å holde på kunderelasjoner etter innføringen av PSD2. Vipps lanserte i 2019 flere tjenester som forenkler bankkundernes hverdag.

SpareBank 1 Betaling fikk i 2019 et underskudd på 58 millioner kroner (underskudd 56 millioner) som utgjør selskapets resultatandel fra virksomheten i Vipps. SpareBank 1 SMN sin andel av underskuddet utgjør 12 millioner kroner (underskudd 12 millioner). I første kvartal korrigerer selskapet det rapporterte resultatet for 2018 med 72 millioner. SpareBank 1 SMN har derfor en positiv resultatandel fra selskapet på 3 millioner kroner for 2019.

Driftskostnader

Samlede kostnader per 31. desember 2019 ble 2.797 millioner (2.624 millioner), en økning på 174 millioner kroner tilsvarende 6,6 prosent.

I banken er kostnadene økt med 102 millioner kroner til 1.364 millioner kroner siste 12 måneder. 12 millioner kroner av veksten er kostnader ved tildeling av egenkapitalbevis til bankens ansatte. Eksklusive dette har kostnadene økt med 7,1 prosent. Veksten er knyttet til utvikling av nye kundeløsninger og økt ressursbruk

for å møte regulatoriske krav. En del av denne ressursbruken er innleide ressurser som fases ut i løpet av første kvartal 2020.

Samlede kostnader i datterselskapene var 1.433 millioner kroner (1.362 millioner) og har økt med 71 millioner siste 12 måneder tilsvarende 5,2 prosent. Økningen er størst i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN og SpareBank 1 Markets og skyldes økt aktivitet som også har gitt resultatforbedring. I tillegg er SpareBank 1 SMN Spire Finans (tidligere DeBank) datterselskap av SpareBank 1 SMN fra 2019 noe som har økte konsernets kostnadsbase.

Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 45 prosent (49 prosent), i morbanken 32 prosent (33 prosent).

Konsernet er ikke tilfreds med kostnadsutviklingen og har derfor målsatt at kostnadsveksten skal begrenses til to prosent årlig. I den forbindelse er det etablert et lønnsomhetsprosjekt under navnet «Ett SMN». Prosjektet vil prioritere synergier mellom konsernets forretningsområder, digitalisering, prosesseffektivisering og generelle kostnadsreduksjoner i hele konsernet.

Stabile tap og lavt mislighold

Netto tap på utlån i 2019 ble 299 millioner kroner (263 millioner). Netto tap på utlån utgjør 0,18 prosent av totale utlån (0,17 prosent).

På utlån til konsernets næringslivskunder ble det tapt 231 millioner kroner (223 millioner) i 2019, i hovedsak knyttet til utlån til oljerelatert virksomhet.

På utlån til privatmarkedskunder ble tapene i 2019 68 millioner kroner (40 millioner), hvor 32 millioner kroner av tapene er knyttet til privatmarkedskunder i banken og 36 millioner kroner til privatmarkedskunder i SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

Samlede nedskrivninger på utlån og garantier per 31. desember 2019 utgjør 1.121 millioner kroner (909 millioner).

Samlede problemlån (misligholdte og tapsutsatte) utgjør 2.110 millioner kroner (1.682 millioner) tilsvarende 1,26 prosent (1,0 prosent) av brutto utlån, inklusive lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Alle lån klassifisert i trinn 3 i forventet taps-modellen er definert som problemlån.

Mislighold over 90 dager var 429 millioner kroner (310 millioner). I prosent av brutto utlån er samlet mislighold 0,26 prosent (0,19 prosent). Økningen er i all vesentlighet i privatmarkedsporteføljen.

Andre tapsutsatte engasjement utgjør 1.681 millioner kroner (1.372 millioner). Av brutto utlån utgjør totale andre tapsutsatte engasjement 1,00 prosent (0,86 prosent). Økningen skyldes i hovedsak et fåtall engasjementer innenfor offshoreporteføljen.

Det er god kredittkvalitet i utlånsporteføljen. En svært stor andel av årets tap på utlån er knyttet til oljerelatert virksomhet.

Forvaltningskapital på 167 milliarder

Bankens forvaltningskapital per 31. desember 2019 var 167 milliarder kroner (161 milliarder).

Per 31. desember 2019 er utlån på til sammen 42 milliarder kroner (40 milliarder) solgt fra SpareBank 1 SMN til SpareBank 1 Boligkreditt og til SpareBank 1 Næringskreditt. Disse lånene fremkommer ikke som

utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler vekst i utlån inkluderer utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

God men avtagende vekst i utlån til bolig

Totale utlån har økt med 7,5 milliarder kroner (11,5 milliarder), tilsvarende 4,7 prosent (7,8 prosent) siste 12 måneder og var 167,8 milliarder (160,3 milliarder) per 31. desember 2019.

- Utlån til personkunder økte siste 12 måneder med 6,9 milliarder kroner (9,4 milliarder) til 115,0 milliarder (108,1 milliarder). Vekst på 6,4 prosent (9,6 prosent). En del av veksten i siste del av 2019 er kommet i LO segmentet. Dette er nærmere beskrevet i avsnittet om **Privatmarked** lenger bak i rapporten
- Utlån til bedriftskunder økte siste 12 måneder med 0,6 milliarder kroner (2,1 milliarder) til 52,7 milliarder (52,2 milliarder). Vekst på 1,1 prosent (4,2 prosent)
- Utlån til personkunder utgjorde 69 prosent (67 prosent) av totale utlån til kunder per 31. desember 2019

Nye utlån til bedriftskunder er i hovedsak mindre bedrifter og er prioritert utfra kapitalbegrensninger og lønnsomhetshensyn.

(Fordelt i henhold til sektor – se note 5)

God vekst i innskudd

Innskudd fra kunder økte siste 12 måneder med 5,3 milliarder kroner (4,1 milliarder) til 85,9 milliarder (80,6 milliarder). Dette tilsvarer en vekst på 6,6 prosent (5,4 prosent).

- Innskudd fra personkunder økte med 2,6 milliarder kroner (1,3 milliarder) til 35,7 milliarder (33,1 milliarder), tilsvarende 7,9 prosent (4,0 prosent)
- Innskudd fra bedriftskunder økte med 2,7 milliarder kroner (2,9 milliarder) til 50,3 milliarder (47,6 milliarder), tilsvarende 5,7 prosent (6,5 prosent)
- Innskuddsdekningen i SpareBank 1 SMN var 68 prosent (67 prosent) eksklusiv SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Innskuddsdekningen inklusiv SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var 51 prosent (50 prosent)

(Fordelt i henhold til sektor – se note 9).

Investeringsprodukter

Samlet kundeportefølje av investeringsprodukter ført utenfor bankens balanse var 11,7 milliarder kroner (9,8 milliarder) per 31. desember 2019. Økningen på 1,8 milliarder kroner er et resultat av godt salg og verdiøkninger på aksjefond.

Investeringsprodukter, kundeporteføljer (mill. kr)	2019	2018	Endring
Aksjefond	7.437	5.932	1.505
Spareforsikring	740	755	-15
Aktiv forvaltning	3.501	3.147	354
Totalt	11.678	9.834	1.844

Forsikring

Bankens forsikringsportefølje er økt med 9,0 prosent i 2019. Det har vært tilfredsstillende vekst på alle produktgrupper.

Forsikring, premievolum (mill. kr)	2019	2018	Endring
Skadeforsikring	888	812	76
Personforsikring	376	351	25
Tjenestepensjon	319	289	30
Totalt	1.583	1.452	131

Privatmarked

Totale utlån i privatmarkedet er 119 milliarder kroner (113 milliarder) og totale innskudd 42 milliarder kroner (40 milliarder) per 31. desember 2019. Dette er utlån til og innskudd fra lønnstakere, landbrukskunder og enkeltpersonsforetak i morbanken.

I privatmarkedet ble samlede driftsinntekter 2.177 millioner kroner (2.027 millioner) i 2019. Netto renteinntekter utgjorde 1.372 millioner kroner (1.234 millioner) og provisjonsinntektene 805 millioner (793 millioner). Inntektene har økt i hovedsak som følge av økte utlån og økte marginer på innskudd. Samlede inntekter økte med 150 millioner kroner. Avkastning på anvendt kapital i privatmarkedssegmentet ble 13,1 prosent (13,2 prosent). Anvendt kapital er regulatorisk kapital på 15,0 prosent, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning.

Utlånsmarginen i 2019 var 1,50 prosent (1,67 prosent), mens innskuddsmarginen ble 0,61 prosent (0,27 prosent) målt mot tremåneders NIBOR. Markedsrenten uttrykt ved tremåneders NIBOR har økt i 2019.

Utlåns- og innskuddsvekst i privatmarkedet i 2019 ble henholdsvis 5,9 prosent (9,3 prosent) og 4,0 prosent (7,7 prosent).

Konsernet inngikk i august 2019 en treårig avtale med LO om å være preferert samarbeidsbank for LOs medlemmer. Avtalen gir banken tilgang til 900 tusen LO medlemmer med tilbud om svært konkurransedyktige priser på boliglån.

SpareBank 1 SMN har siden avtaleinngåelsen lyktes godt med å rekruttere nye kunder i LO segmentet, og dette innebærer i stor grad hele kundeforhold. I løpet av fjerde kvartal 2019 har banken hatt sterk vekst i antall nye boliglån blant LO medlemmer, samtidig som salget av andre produkter til LO medlemmer har vært meget tilfredsstillende. Veksten har i hovedsak vært i eget markedsområde, og det er knyttet store forventninger til fortsatt vekst både i Midt-Norge og landet for øvrig.

Det er gjennomgående lav direkte risiko i utlån til privatkunder, og dette reflekteres i fortsatt lave tap. Låneporteføljen er sikret med pant i boligeiendom.

Bankens distribusjonsmodell for privatmarkedet skal sikre økt salgskraft og kostnadseffektivisering. Salget skal øke i alle kanaler med sterk vekt på økt andel digitalt salg. Privatmarked innførte i 2018 et nytt CRM-system, Iver. Iver har effektivisert og forbedret kundeopplevelsen og styrket samspillet mellom analog og digital betjening. Banken skal opprettholde en sterk fysisk tilstedeværelse og samtidig fortsette kostnadseffektiviseringen.

Næringsliv

Totale utlån til næringslivskunder er 40 milliarder kroner (41 milliarder) og totale innskudd 43 milliarder (39 milliarder) per 31. desember 2019. Dette er en diversifisert portefølje med utlån til og innskudd fra næringslivskunder i Trøndelag og Møre og Romsdal.

Driftsinntektene ble 1.388 millioner kroner (1.329 millioner) i 2019. Netto renteinntekter ble 1.171 millioner kroner (1.110 millioner) og provisjonsinntektene og avkastning på finansielle investeringer 217 millioner (219 millioner).

Samlede tap i næringslivssegmentet i 2019 er på samme nivå som i 2018 og var 213 millioner kroner (212 millioner) i 2019. Tapene er i all vesentlighet knyttet til utfordringene innen oljerelatert virksomhet.

Avkastning på anvendt kapital for næringslivssegmentet ble 11,7 prosent (11,3 prosent) i 2019. Anvendt kapital er regulatorisk kapital på 15,0 prosent, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning.

Utlåns- og innskuddsmargin ble henholdsvis 2,57 prosent (2,69 prosent) og 0,07 prosent (minus 0,04 prosent) i 2019.

Utlånene ble redusert med 1,7 prosent (vekst 2,1 prosent) og innskuddene økte med 9,0 prosent (1,3 prosent) i 2019.

Datterselskaper

Samlet resultat i bankens datterselskaper i 2019 ble 346,5 millioner kroner (226,0 millioner) før skatt.

Resultat før skatt (mill. kr)	2019	2018	Endring
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	31,5	17,8	13,6
BN Bolig	-30,2	-40,7	10,5
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	108,3	70,6	37,7
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	149,9	148,5	1,4
SpareBank 1 Markets	43,4	15,1	28,3
SpareBank 1 SMN Invest	47,6	8,0	39,7
SpareBank 1 SMN Spire Finans	-19,8	-	-19,8
Andre selskaper	16,0	6,0	10,0
Sum	346,8	225,4	121,4

EiendomsMegler 1 Midt-Norge er markedsleder i Trøndelag og Møre og Romsdal med ambisjon om fortsatt å styrke markedsandelen. Driftsinntektene økte i 2019 og ble 403 millioner kroner (393 millioner), mens driftskostnadene var stabile med 373 millioner kroner (372 millioner). EiendomsMegler 1 Midt-Norge sitt resultat før skatt i 2019 ble 31,5 millioner kroner (17,8 millioner). Antall solgte boligenheter i 2019 var 6.652 mot 6.633 i samme periode 2018. Selskapets markedsandel per 31. desember 2019 var 36,9 prosent (37,6 prosent).

Selskapet etablerte i 2016 BN Bolig i samarbeid med BN Bank, hvor EiendomsMegler 1 Midt-Norge og BN Bank eide 50 prosent hver. Resultatet i BN Bolig i 2019 ble et underskudd på 30,2 millioner kroner (underskudd 40,7 millioner). Selskapets resultater har ikke vært i tråd med forventningene, og selskapet ble i fjerde kvartal solgt. Det var også underskudd i oppstartsåret 2017, og satsningen på BN Bolig har samlet sett for begge eierne gitt et tap på 109 millioner kroner.

SpareBank 1 Finans Midt-Norge hadde et resultat før skatt på 149,9 millioner kroner i 2019 (148,5 millioner). Selskapet har hatt god inntektsvekst og inntektene ble samlet 386 millioner kroner (337 millioner). Det har også vært en viss kostnadsvekst og driftskostnadene i 2019 ble 184 millioner kroner (155 millioner). Tapene har økt på billån og forbrukslån i 2019 og ble 52 millioner kroner (34 millioner), noe som var i tråd med forventning. Selskapets forretningsområder er hovedsakelig leasing til SMB-markedet og billån til privatkunder. Selskapet har leasing- og billånsavtaler for til sammen 8,9 milliarder kroner (7,8 milliarder), der

leasingavtalene utgjør 3,5 milliarder kroner (3,3 milliarder) og billån 5,1 milliarder kroner (4,2 milliarder). Selskapet tilbyr også forbrukslån, og denne porteføljen var ved kvartalsskiftet 257 millioner kroner (259 millioner).

Det har vært god vekst og spesielt på billån til privatkunder hvor veksten siste 12 måneder har vært 22 prosent. Veksten i leasing til SMB markedet var 7 prosent. SamSpar-bankene i SpareBank 1 hadde per 31. desember 2019 en eierandel i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 27,9 prosent og Sparebanken Sogn og Fjordane en eierandel på 7,5 prosent. SpareBank 1 SMN eier 61,2 prosent av aksjene i SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN oppnådde i 2019 et overskudd før skatt på 108,3 millioner kroner (70,6 millioner), og med dette en resultatforbedring 53 prosent i forhold til 2018. Driftsinntektene økte til 502 millioner kroner, en vekst på 13,1 prosent fordelt på 5,4 prosent organisk vekst og 7,7 prosent vekst som følge av oppkjøp.

En sterk resultatforbedring skyldes hovedsakelig følgende:

- Igangsatte effektiviseringsprosjekter har bidratt til økte driftsinntekter per årsverk (andel personalkostnad er redusert fra 65,6 prosent til 63,0 prosent)
- Fortsatt sterk kostnadsfokus har bidratt til en vesentlig reduksjon i driftskostnader (andel driftskostnader er redusert fra 14,9 prosent til 11,4 prosent)

Med 13 prosent vekst i 2019 styrker selskapet markedsposisjonen til 25 prosent, som er en økning på nærmere to prosentpoeng. Dette er beregnet som selskapets omsetning av regnskapsbransjens totale omsetning i Trøndelag, Møre og Romsdal og Gudbrandsdal.

Selskapet kan med dette vise til en vesentlig høyere vekst og lønnsomhet enn bransjesnittet. I tillegg er selskapet godt i gang med å skape nye inntektsstrømmer utover den tradisjonelle regnskapsbransjen.

SpareBank 1 SMN Invest investerer i aksjer, hovedsakelig i regionale virksomheter. Selskapet hadde et resultat før skatt i 2019 på 47,6 millioner kroner (8,0 millioner).

Selskapet har aksjer til en verdi av 438 millioner kroner (591 millioner) per 31. desember 2019.

Verdiendringer og realisering av tap eller gevinster i selskapets aksjeholdning utgjør 56,6 millioner kroner av selskapet netto totale inntekter.

SpareBank 1 Markets er datterselskap av SpareBank 1 SMN med eierandel på 66,7 prosent. Øvrige eiere er SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 SR Bank, SpareBank 1 Østlandet og SamSpar-bankene. SpareBank 1 Markets har hovedkontor i Oslo og avdelinger i Trondheim, Ålesund og Stavanger. Det er 147 ansatte i selskapet.

SpareBank 1 Markets eier SpareBank 1 Kapitalforvaltning 100 prosent. Selskapet er sentralt i SpareBank 1 Markets sin satsing på kapitalforvaltning med en samlet forvaltningskapital på 17 milliarder kroner. Selskapet har 17 ansatte.

SpareBank 1 Markets' konsernresultat før skatt i 2019 ble 43,4 millioner kroner (15,1 millioner). Det har vært høyere inntekter i 2019 for alle forretningsområder sammenlignet med 2018. Inntektsveksten har spesielt økt for emisjoner av egenkapital og obligasjoner. Samlede inntekter inklusive SpareBank 1 Kapitalforvaltning ble 609 millioner kroner (551 millioner)

I SpareBank 1 SMN sitt markedsområde er SpareBank 1 Markets det ledende kapitalmarkedsmiljøet. SpareBank 1 Markets har hovedfokus på kunder hvor konsernet selv har en sterk konkurranseposisjon alene eller i samspill med eierbankene.

SpareBank 1 SMN Spire Finans (tidligere DeBank)

SpareBank 1 SMN kjøpte i første kvartal 2019 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 SMN Spire Finans. SpareBank 1 SMN Spire Finans er en rendyrket bank for små- og mellomstore bedrifter som spesialiserer seg på fordringsfinansiering. SpareBank 1 SMN Spire Finans har hovedkontor i Trondheim og 19 ansatte. Per 31. desember 2019 har selskapet en utlånskapital på 96 millioner kroner, driftsinntekter i 2019 på 20,6 millioner kroner og resultat før skatt i 2019 på minus 19,8 millioner kroner. Selskapet har planer for å gå i pluss i løpet av en toårsperiode. SpareBank 1 SMN Spire Finans vil drives som et datterselskap i SpareBank 1 SMN. SpareBank 1 SMN øker satsingen på små og mellomstore bedrifter og vil gjennom dette oppkjøpet styrke sitt tilbud innen fordringsfinansiering.

Tilfredsstillende finansiering og god likviditet

Banken følger en konservativ likviditetsstrategi som legger vekt på å ha likviditetsreserver som sikrer banken overlevelse i tolv måneder med ordinær drift og uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken har likviditetsreserver på 26 milliarder kroner og er finansiert i 24 måneder med ordinær drift uten ny ekstern finansiering.

Myndighetene stiller krav til at alle kredittinstitusjoner skal ha tilstrekkelige likviditetsbuffer til å tåle perioder med begrenset tilgang på markedsfinansiering. Liquidity Coverage Ratio (LCR) måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

LCR er beregnet til 148 prosent per 31. desember 2019 (183 prosent). Kravet er 100 prosent.

Konsernets innskuddsdekning per 31. desember 2019 inklusive SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var 51 prosent (50 prosent).

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og -produkter. Andelen av bankens samlede pengemarkedsfinansiering med over ett års løpetid var 83 prosent (89 prosent) per 31. desember 2019.

SpareBank 1 Boligkreditt er bankens viktigste finansieringskilde og lån på samlet 40 milliarder kroner (38 milliarder) er solgt per 31. desember 2019.

Rating

Bankens rating hos Moody's og Fitch Ratings er henholdsvis A1 (outlook stable) og A- (outlook stable). Moody's endret i mai 2019 utsiktene for SpareBank 1 SMN og andre norske banker fra «negative» til «stable» outlook.

Soliditet

Finanstilsynet har fattet vedtak om minimumskrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL) for Sparebank 1 SMN. Sparebank 1 SMN-konsernet skal ha ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL) som til sammen skal utgjøre 33,3 prosent av et justert beregningsgrunnlag per 31. desember 2018, som utgjør minimum 27 235 millioner kroner. Kravet om lavere prioritet (etterstilt gjeld) skal være oppfylt innen 31. desember 2022.

Per 31. desember 2019 økte motsyklisk buffer fra 2,0 prosent til 2,5 prosent slik at krav til ren kjernekapital økte til 12,5 prosent, inkludert kombinerte bufferkrav. Inklusive et pilar 2-krav på 1,9 prosent er det samlede myndighetskrav 14,4 prosent. Påslaget er hovedsakelig knyttet til eierrisiko, markedsrisiko og konsentrasjonsrisiko på kreditt. Dette tillegget er gjenstand for vurdering fra Finanstilsynet hvert andre år. SpareBank 1 SMN har mål om en ledelsesbuffer på om lag 1 prosent over samlede pilar 1 samt pilar 2-krav til å kunne absorbere svingninger i risikovektet balanse samt svingninger i konsernets resultat. Finansdepartementet har varslet at systemrisikobufferen for IRB-banker vil øke med 1,5 prosent til 4,5 prosent med virkning fra 31. desember 2020. Dette kravet til ren kjernekapital økte til 15,9 prosent. Med en ledelsesbuffer på 1 prosent, vil det nye målet til banken være 16,9 prosent.

Ren kjernekapitaldekning per 31. desember 2019 ble 17,2 prosent (14,6 prosent) og i tråd med målsatt nivå. Myndighetskravet til ren kjernekapitaldekning er 14,4 prosent.

Ren kjernekapitaldekning har økt med 2,7 prosentpoeng i 2019. Risikoveid balanse (beregningsgrunnlaget) er redusert med 3 prosent per 31. desember, på tross av utlånsvekst gjennom 2019. Bortfall av Basel I-gulvet, samt innføring av SMB-rabatten pr 31. desember 2019 reduserte isolert sett beregningsgrunnlaget med 15,4 mrd NOK. Ren kjernekapital har økt med 7,0 prosent i 2019 som følge av et godt resultat og mottatt utbytte fra SpareBank 1 Gruppen i andre kvartal. Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) er 7,5 prosent (7,4 prosent) viser at banken er meget solid. Banken vil fortsatt arbeide med kapitaleffektivisering for å styrke lønnsomhet og soliditet.

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis per 31. desember 2019 var 90,75 kroner (83,87), og resultatet per egenkapitalbevis ble 12,14 kroner (9,97).

Pris/Inntjening var 8,26 (8,44) og pris/bok 1,10 (1,00). Verdien av konsernets børsnoterte kapital var ved årsskiftet 13 milliarder kroner (10,9 milliarder), hensyntatt eierbrøken er verdien av konsernet 19,7 milliarder kroner.

Kursen ved årsskiftet var 100,20 kroner og det er i 2019 utbetalt 5,10 kroner i utbytte per egenkapitalbevis for 2018.

Risikoforhold

Konsernets problemlån preges av utfordringene knyttet til offshorenæringen. Lån til oljerelatert virksomhet utgjør per 31. desember 2019 2,8 prosent av konsernets samlede utlån. Kredittkvaliteten i bankens øvrige utlånsportefølje er tilfredsstillende. Det har ikke vært smitteeffekter fra oljerelatert virksomhet til andre bransjer, og det foreligger ingen øvrige vesentlige konsentrasjoner i misligholdte og tapsutsatte engasjement.

I 2019 har veksten hos Norges handelspartnere vært svak, men det er forventning om moderat vekst fremover. Det er fortsatt usikkerhet om utviklingen internasjonalt. Norsk økonomi har hatt drahjelp av økte oljeinvesteringer, men det forventes at veksten i oljeinvesteringene blir lavere i 2020. Den norske kronen er på et relativt svakt nivå, noe som er positivt for norsk eksportnæring. Det forventes at kronen vil holde seg svak også fremover. Lønnsveksten forventes å holde seg stabil fremover. Kombinert med et fortsatt lavt rentenivå vurderer banken at tapsrisiko i bankens privatmarkedsportefølje vil være lav. Arbeidsledigheten er redusert i bankens markedsområde i løpet av 2019, og banken legger til grunn at nivået vil være lavt også fremover.

Gjeldsveksten blant norske husholdninger har avtatt de siste årene, og boligprisveksten har vært moderat. Renteøkninger vil kunne påvirke boligprisene negativt, og det vil sannsynligvis virke dempende på kredittetterspørselen. En situasjon med fallende boligpriser og forventningen om høyere renter vil sannsynligvis føre til økt sparerate i norske husholdninger, noe som vil kunne gi redusert omsetning for deler av norsk næringsliv.

Bankens resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene og særlig verdsettelse av basisswapper bidrar til volatilitet. Den indirekte effekten skyldes i all hovedsak bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen hvor både forsikringsvirksomheten og fondsforvaltningsaktivitetene påvirkes av svingningene.

Banken er også eksponert for risiko knyttet til tilgang på ekstern finansiering. Dette reflekteres i bankens konservative likviditetsstrategi (se avsnitt foran om finansiering og likviditet).

Styrket innsats for å bekjempe hvitvasking

Myndighetene krever at bankene forsterker innsatsen mot hvitvasking og terrorfinansiering. SpareBank 1 SMN har i året som har gått jobbet med å gjøre nødvendige tilpasninger til den nye hvitvaskingsloven. I tillegg har banken i 2019 lagt ned et betydelig arbeid i oppdatering av legitimasjon og kundeinformasjon i hele kundeporteføljen i henhold til krav om løpende oppfølging av kundeforhold. I overkant av 50 medarbeidere har i løpet av 2019 vært dedikert til oppgaver knyttet til bankens arbeid mot hvitvasking og terrorfinansiering.

Forsikringsfusjon

Fusjonen mellom SpareBank 1 Skadeforsikring og DNB Forsikring AS ble gjennomført med regnskapsmessig virkning fra første januar 2019 med SpareBank 1 Skadeforsikring som overtagende selskap. SpareBank 1 Gruppen AS har en eierandel på 65 prosent og DNB ASA 35 prosent i Fremtind Forsikring AS. Det vises til vårt første kvartalsregnskap 2019 for de regnskapsmessige og likviditetsmessige konsekvenser av denne transaksjonen.

Fremtind Forsikring AS fikk andre september 2019 tillatelse av Finanstilsynet til å drive livsforsikringsvirksomhet gjennom sitt heleide datterselskap Fremtind Livsforsikring AS. Personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring og DNB Livsforsikring, samt de bedriftsbetalte personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring, ble overført til Fremtind Livsforsikring første januar 2020.

Fisjonen av SpareBank 1 Forsikring og DNB Livsforsikring med overføring til Fremtind Livsforsikring der vederlaget er utstedt av Fremtind Forsikring er gjennomført med regnskapsmessige virkning per første januar 2020.

Det er lagt til en grunn en samlet verdi av personrisikoområdet på om lag 6,25 milliarder kroner. Fisjonen vil medføre en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå. Majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av denne økningen er ca. 1,7 milliarder kroner. SpareBank 1 SMNs andel av denne økningen (19,5 prosent) utgjør ca. 331 millioner kroner og vil inntektsføres i første kvartal 2020.

SpareBank 1 Gruppen AS (morselskapet) vil få en skattefri gevinst på 937 millioner kroner som følge av denne fisjonen. SpareBank 1 Gruppen AS sitt utbyttegrunnlag øker tilsvarende denne gevinsten. SpareBank 1 SMNs andel av et eventuelt utbytte på 937 millioner kroner (19,5 prosent), utgjør 183 millioner kroner.

DNB har en opsjon på å kjøpe seg opp fra 35 prosent til 40 prosent i Fremtind Forsikring AS innen 31. mars 2020. Hvis DNB utøver opsjonen vil SpareBank 1 Gruppen AS (morselskapet) få en gevinst på om lag 890 millioner kroner. SpareBank 1 Gruppen AS sitt utbyttegrunnlag øker tilsvarende denne gevinsten.

Utøvelse av opsjonen vil også medføre en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå. Majoriteten (SpareBank 1- bankene og LO) sin andel av den økningen vil være om lag 590 millioner kroner. SpareBank 1 SMNs andel av denne økningen (19,5 prosent) utgjør om lag 115 millioner kroner og vil eventuelt inntektsføres i løpet av 2020.

Et eventuelt ekstraordinært eller ordinært utbytte fra SpareBank 1 Gruppen AS vil være betinget av kapitalsituasjonen, beslutninger i selskapets styrende organer og regelverket for ekstraordinært utbytte fra finansforetak på det aktuelle tidspunkt.

Ny strategi

Styret vedtok i desember ny strategi for konsernet. Strategien beskriver konsernets overordnede ambisjoner og prioriteringer frem mot 2023.

SpareBank 1 SMN skal være det ledende finanshuset i Midt-Norge, og blant de best presterende i Norden. SpareBank 1 SMN skal skape finansielle verdier, bygge samfunnet og ta sin del av ansvaret for en bærekraftig utvikling.

Strategien fastsetter følgende mål for konsernet:

SpareBank 1 SMN skal være blant de best presterende i Norden.

- **Lønnsom** med 12 prosent egenkapitalavkastning
- **Solid** med ren kjernekapitaldekning på 16,9 prosent. Utdelingsgrad om lag 50 prosent
- **Effektiv**. Årlig kostnadsvekst i konsernet skal begrenses til 2,0 prosent innenfor eksisterende virksomhet
- **Styrket markedsposisjon**. Ambisjon om å være nummer 1 innen konsernets virksomhetsområder
- **Flere fornøyde kunder**. Ambisjon om å ha de mest fornøyde kundene innen alle virksomhets- og markedsområder
- **Stolte og engasjerte ansatte**. Ambisjon om å ha de mest engasjerte medarbeiderne i finansbransjen i Norge
- **Kvalitet** i alt vi gjør

SpareBank 1 SMN skal bygge videre på sine sterke sider - konsernet har levert høy avkastning over tid og har sterke kunderelasjoner. Kundetilbud og markedsposisjon skal styrkes, og effektiviteten i konsernet skal forbedres. Samspillet mellom konsernets ulike virksomheter skal forsterkes.

Fem strategiske prioriteringer løftes i strategiperioden

- Skape Ett SMN
- Øke digitalisering og bruk av innsikt
- Lede an i utviklingen av sparebank-Norge
- Integrere bærekraft i forretningen
- Utnytte kraften i eiermodellen

For å realisere målene i konsernstrategien og øke konkurransekraften er det iverksatt et forbedringsprogram, «Ett SMN». «Ett SMN» er et omfattende program for lønnsomhetsforbedring gjennom økt synergiuttak, økte inntekter, kostnadseffektivisering og bedret kapitalutnyttelse.

Utsikter

Resultatet året sett under ett er godt med en avkastning på 13,7 prosent. Resultatet i fjerde kvartal er ikke tilfredsstillende, til tross for god underliggende drift. Fjerde kvartal er preget av underskudd i SpareBank 1 Gruppen, lav avkastning på finansielle investeringer og høyere tap på utlån.

Tapene i 2019 er høyere enn i 2018, og er i hovedsak innenfor oljerelatert virksomhet. Tap på utlån er på et lavt nivå, og banken forventer at tapene fortsatt vil være på et lavt nivå.

Utviklingen i regional økonomi er tilfredsstillende med lav ledighet og fortsatt vekst i økonomien, selv om mangel på arbeidskraft er en begrensende faktor. Bankens forventningsbarometer viser avtagende optimisme i næringslivet.

Konsernets nye strategi danner et godt grunnlag for styrket konkurransekraft og videreutvikling av konsernets forretningsområder. Konsernet er godt posisjonert med lønnsomme forretningsområder som gjennom samhandling i «Ett SMN» har et betydelig potensial, og gir et godt grunnlag for å nå de finansielle mål.

Konsernet har gjennom mange år forbedret effektiviteten i eksisterende virksomheter. I 2019 har kostnadsveksten vært for høy. Styret er ikke fornøyd med utviklingen, og det er derfor målsatt at kostnadsveksten ikke skal overstige to prosent årlig for eksisterende virksomhet.

«Ett SMN» er et omfattende program for lønnsomhetsforbedring gjennom økt synergiuttak, økte inntekter, kostnadseffektivisering og bedret kapitalutnyttelse. Programmet omfatter alle forretningsområdene og støttefunksjonene i konsernet.

SpareBank 1 SMN har tatt en sentral rolle som pådriver i utviklingen av SpareBank 1-alliansen, Vipps og etableringen av Fremtind. Videre tilbyr SpareBank 1 SMN produkter og tjenester til en rekke sparebanker i og utenfor SpareBank 1-alliansen. Styret vurderer at banken er godt posisjonert ved strukturendringer.

Samarbeidsavtalen med LO gir muligheter for ytterligere vekst i personkundemarkedet både i regionen og nasjonalt. Dette krever en betydelig salgsinnsats for å rekruttere nye kunder og sikre at kundene får dra nytte av konsernets brede produkttilbud.

Konsernet skal fortsatt styrke posisjonen som den ledende banken for små bedrifter gjennom et bredt produktspekter, gode digitale løsninger og kompetente rådgivere. Vekstambisjonen i næringslivssegmentet er primært rettet mot små og mellomstore bedrifter.

Ren kjernekapitaldekning er økt til 17,2 prosent, og er i tråd med nytt mål på 16,9 prosent. Uvektet kapitaldekning på 7,5 prosent viser at banken er solid.

Styret vil foreslå at 53,6 prosent av konsernresultatet utbetales som kontantutbytte tilsvarende kroner 6,50 per egenkapitalbevis (kroner 5,10) og 474 millioner kroner (373 millioner) som samfunnsutbytte. Av samfunnsutbyttet benyttes 200 millioner kroner (80 millioner) direkte til utdelinger og 274 millioner kroner til Sparebankstiftelsen. Dette er realisering av strategien om å styrke eierskapsmodellen.

Styret er godt fornøyd med konsernets resultater i 2019. Initiativer knyttet til ny strategi vil ytterligere styrke konsernets konkurransekraft.

Trondheim, 5. februar 2020
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Christian Stav

Mette Kamsvåg

Tonje Eskeland Foss

Morten Loktu

Janne T. Thomsen

Christina Straub
Ansatterepresentant

Inge Lindseth
Ansatterepresentant

Jan-Frode Janson
Konsernsjef

Resultatregnskap

Morbank					Konsern				
Januar - Desember				(mill. kr)	Note	Januar - Desember			
4.kv.18	4.kv.19	2018	2019			2019	2018	4.kv.19	4.kv.18
884	991	3.335	3.732	Renteinntekter effektiv rentes metode		4.121	3.660	1.091	971
112	146	401	509	Andre renteinntekter		505	398	145	111
434	532	1.640	1.916	Rentekostnader		1.939	1.655	538	438
561	605	2.097	2.325	Netto renteinntekter	10	2.687	2.403	697	644
280	294	1.102	1.127	Provisjonsinntekter		1.437	1.387	371	343
23	23	92	95	Provisjonskostnader		193	168	47	42
9	10	32	30	Andre driftsinntekter		1.046	958	255	242
266	280	1.042	1.061	Netto provisjons- og andre inntekter		2.290	2.177	579	543
2	70	516	884	Utbytte		15	8	1	2
-	-	-	-	Netto resultat fra eierinteresser	3	879	416	8	130
-52	-45	152	54	Netto resultat fra finansielle instrumenter	3	307	334	8	-37
-50	25	668	937	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		1.201	757	17	95
777	911	3.807	4.324	Sum inntekter		6.178	5.337	1.292	1.282
129	151	577	614	Personalkostnader		1.699	1.584	411	391
198	207	685	750	Andre driftskostnader		1.098	1.040	309	311
327	358	1.262	1.364	Sum driftskostnader	11	2.797	2.624	720	701
451	553	2.546	2.960	Resultat før tap		3.380	2.713	572	580
58	83	229	245	Tap på utlån, garantier m.v.	6,7	299	263	103	67
393	470	2.316	2.715	Resultat før skatt	3	3.081	2.450	469	513
102	99	456	452	Skattekostnad		518	509	123	104
-18	-	62	-	Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	2,3	0	149	0	-8
273	370	1.922	2.263	Periodens resultat		2.563	2.090	346	401
9	10	36	47	Hybridkapitaleiernes andel av periodens resultat		49	37	10	9
169	231	1.207	1.417	Egenkapitalbeviseiernes andel av periodens resultat		1.572	1.291	207	247
95	130	680	799	Grunnfondskapitalens andel av periodens resultat		886	727	117	139
				Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens resultat		56	34	12	6
273	370	1.922	2.263	Periodens resultat		2.563	2.090	346	401
				Resultat/Utvannet resultat per egenkapitalbevis	17	12,14	9,97	1,60	1,90

Totalresultat

Morbank					Konsern				
Januar - Desember					Januar - Desember				
4.kv.18	4.kv.19	2018	2019	(mill. kr)	2019	2018	4.kv.19	4.kv.18	
273	370	1.922	2.263	Periodens resultat	2.563	2.090	346	401	
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat									
18	-33	18	-33	Aktuarielle gevinster og tap pensjoner	-33	18	-33	-	
-6	8	-6	8	Skatt på estimatavvik pensjon	8	-6	8	-	
-	-	-	-	Andre inntekter og kostnader tilknyttede og felleskontrollerte foretak	21	1	18	0	
12	-25	12	-25	Sum	-4	13	-6	0	
Poster som vil bli reklassifisert til resultat									
-7	-	-	-	Endring i virkelig verdi for investeringer over totalresultat	-	-	-	-7	
-0	8	-2	6	Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over totalresultat	6	-2	8	-0	
-	-	-	-	Andre inntekter og kostnader tilknyttede og felleskontrollerte foretak	-12	-38	2	-3	
-	-	-	-	Skatt	-	-	-	0	
-7	8	-2	6	Sum	-5	-40	10	-9	
6	-16	11	-18	Sum andre inntekter og kostnader	-9	-27	4	-9	
278	354	1.933	2.245	Totalresultat	2.554	2.063	350	392	
9	10	36	47	Hybrikkapitaleiernes andel av periodens totalresultat	49	37	10	9	
172	220	1.213	1.405	Egenkapitalbeveiseiernes andel av periodens totalresultat	1.566	1.274	209	241	
97	124	684	792	Grunnfondskapitalens andel av periodens totalresultat	883	718	118	136	
-	-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens totalresultat	56	34	12	6	
278	354	1.933	2.245	Totalresultat	2.554	2.063	350	392	

Utvidet resultatregnskap består av poster ført direkte mot egenkapitalen som ikke er transaksjoner med eiere, jfr IAS 1.

Balanse

Morbank			Note	Konsern	
31.12.18	31.12.19 (mill. kr)			31.12.19	31.12.18
883	761	Kontanter og fordringer på sentralbanker		761	883
11.178	9.181	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		2.110	5.074
112.659	117.033	Netto utlån til kunder	5	125.279	119.728
20.428	23.195	Sertifikater og obligasjoner	15	23.115	20.348
3.914	2.872	Derivater	15	2.972	4.119
391	355	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	15	2.953	1.873
4.309	4.526	Investering i eierinteresser		6.468	6.098
2.610	2.309	Investering i konsernselskaper		-	-
82	82	Virksomhet holdt for salg	2	40	43
533	512	Immaterielle eiendeler		872	851
733	1.241	Øvrige eiendeler	12	2.092	1.687
157.720	162.066	Eiendeler		166.662	160.704
8.546	7.585	Innskudd fra kredittinstitusjoner		8.853	9.214
81.448	86.870	Innskudd fra og gjeld til kunder	9	85.917	80.615
44.269	43.014	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14	43.014	44.269
2.933	3.159	Derivater	15	3.528	2.982
1.892	1.570	Annen gjeld	13	2.841	2.670
-	-	Virksomhet holdt for salg	2	0	1
2.224	2.047	Ansvarlig lånekapital	14	2.090	2.268
141.311	144.245	Sum gjeld		146.243	142.018
2.597	2.597	Eierandelskapital		2.597	2.597
-0	-0	Egenbeholdning eierandelskapital		-11	-4
895	895	Overkursfond		895	895
5.602	6.144	Utjevningsfond		6.123	5.594
661	840	Avsatt utbytte		840	661
373	474	Avsatt gaver		474	373
5.126	5.432	Grunnfondskapital		5.432	5.126
155	189	Fond for urealiserte gevinster		189	155
-	-	Annen egenkapital		1.827	1.608
1.000	1.250	Hybridkapital		1.293	1.043
		Ikke-kontrollerende eierinteresser		761	637
16.409	17.822	Sum egenkapital		20.420	18.686
157.720	162.066	Gjeld og egenkapital		166.662	160.704

Kontantstrømoppstilling

Morbank			Konsern	
Januar - Desember			Januar - Desember	
2018	2019	(mill. kr)	2019	2018
1.922	2.263	Resultat etter skatt	2.563	2.090
66	109	+ Av- og nedskrivninger	172	99
229	245	+ Tap på utlån/garantier	299	263
2.218	2.617	Tilført fra årets virksomhet	3.035	2.451
366	869	Reduksjon/(økning) øvrige fordringer	1.235	170
575	-96	Økning/(reduksjon) annen gjeld	716	387
-8.138	-4.613	Reduksjon/(økning) utlån	-5.843	-9.059
-1.636	1.998	Reduksjon/(økning) utlån kredittinstitusjoner	2.964	-860
4.086	5.422	Økning/(reduksjon) innskudd kunder	5.302	4.140
-501	-960	Økning/(reduksjon) innskudd kredittinstitusjoner	-361	-393
-533	-2.766	Reduksjon/(økning) sertifikater og obligasjoner	-2.766	-613
-3.563	2.471	A) Netto likviditetsendring fra virksomhet	4.280	-3.778
-60	-66	Brutto investeringer bygninger/driftsmidler	-120	-126
140	84	Netto innbetalt kapital tilknyttede selskaper/datterselskaper	-312	232
-222	36	Reduksjon/(økning) aksjer og eierinteresser	-1.080	-47
-141	54	B) Netto likviditetsendring investeringer	-1.512	59
66	-177	Økning/(reduksjon) i ansvarlig lånekapital	-177	66
-	1	Innbetalinger/(utbetalinger) knyttet til eierandelskapital	-33	15
-571	-661	Utbetalt utbytte	-661	-571
-322	-373	Besluttet gaveutdeling	-373	-322
14	203	Hybridkapital	201	13
2.087	-1.639	Økning/(reduksjon) annen langsiktig gjeld	-1.846	2.088
1.274	-2.646	C) Netto likviditetsendringer finansiering	-2.890	1.289
-2.430	-121	A) + B) + C) Netto endringer i likvider i året	-121	-2.430
3.313	883	Likviditetsbeholdning per 01.01	883	3.313
883	761	Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	761	883
-2.430	-121	Endring	-121	-2.430

Endring i egenkapital

Morbank (mill. kr)	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital						Sum egenkapital
	Eier andels-kapital	Over-kurs-fond	Grunn-fonds-kapital	Utjev-nings-fond	Utbytte og gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen-kapital	Hybrid-kapital	
Egenkapital per 1.1.18	2.597	895	4.831	5.079	893	126	-17	950	15.355
Periodens resultat	-	-	297	526	1.034	29	-	36	1.922
Utvidede resultatposter									
Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over totalresultat	-	-	-	-	-	-	-2	-	-2
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	12	-	12
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	11	-	11
Totalresultat for perioden	-	-	297	526	1.034	29	11	36	1.933
Transaksjoner med eierne									
Utbetalt utbytte for 2017	-	-	-	-	-571	-	-	-	-571
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-322	-	-	-	-322
Ny hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	1.000	1.000
Tilbakekjøp hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-950	-950
Betalte renter hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-36	-36
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	0	-	-	0	-	-	-	-	0
Andre egenkapitalføringer	-	-	-2	-4	-	-	6	-	0
Sum transaksjoner med eierne	0	-	-2	-4	-893	-	6	14	-878
Egenkapital per 31.12.18	2.597	895	5.126	5.602	1.034	155	-	1.000	16.409
Egenkapital per 1.1.19	2.597	895	5.126	5.602	1.034	155	-	1.000	16.409
Periodens resultat	-	-	313	555	1.314	34	-	47	2.263
Utvidede resultatposter									
Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over totalresultat	-	-	-	-	-	-	6	-	6
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	-25	-	-25
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-18	-	-18
Totalresultat for perioden	-	-	313	555	1.314	34	-18	47	2.245
Transaksjoner med eierne									
Utbetalt utbytte for 2018	-	-	-	-	-661	-	-	-	-661
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-373	-	-	-	-373
Ny hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	250	250
Betalte renter hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-47	-47
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	-0	-	-	-0	-	-	-	-	-0
Andre egenkapitalføringer	-	-	-7	-12	-	-	18	-	-1
Sum transaksjoner med eierne	-0	-	-7	-12	-1.034	-	18	203	-832
Egenkapital per 31.12.19	2.597	895	5.432	6.144	1.314	189	-	1.250	17.822

Konsern (mill. kr)	Kontrollerende eierinteresser									
	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital							Sum egenkapital
	Eier- andels- kapital	Over- kurs- fond	Grunn- fonds- kapital	Utjev- nings- fond	Utbytte og gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen- kapital	Hybrid- kapital	IKE ¹⁾	
Egenkapital per 1.1.18	2.588	895	4.831	5.072	893	126	1.523	993	565	17.486
Periodens resultat	-	-	297	526	1.034	29	131	37	34	2.090
Utvidede resultatposter										
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-38	-	-	-38
Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over totalresultat	-	-	-	-	-	-	-2	-	-	-2
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	13	-	-	13
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-27	-	-	-27
Totalresultat for perioden	-	-	297	526	1.034	29	105	37	34	2.063
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2017	-	-	-	-	-571	-	-	-	-	-571
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-322	-	-	-	-	-322
Ny hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	1.000
Tilbakekjøp hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-950	-	-950
Betalte renter hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-37	-	-37
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	0	-	-	0	-	-	-	-	-	0
Egne egenkapitalbevis i SB1 Markets ²⁾	4	-	-	0	-	-	11	-	-	15
Andre egenkapitalføringer	-	-	-2	-4	-	-	-5	-	-	-11
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-24	-	-	-24
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	38	38
Sum transaksjoner med eierne	4	-	-2	-4	-893	-	-19	13	38	-863
Egenkapital per 31.12.18	2.592	895	5.126	5.594	1.034	155	1.608	1.043	637	18.686

1) IKE = Ikke-kontrollerende eierinteresser

2) Beholdning av egne egenkapitalbevis som ledd i SpareBank i Markets' tradingaktivitet

(mill. kr)	Kontrollerende eierinteresser									
	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital							Sum egenkapital
	Eier-andels-kapital	Over-kurs-fond	Grunn-fonds-kapital	Utjevn-ings-fond	Utbytte og realiserte gaver	Fond for realiserte gevinster	Annen egen-kapital	Hybrid-kapital	IKE ¹⁾	
Egenkapital per 1.1.19	2.592	895	5.126	5.594	1.034	155	1.608	1.043	637	18.686
Periodens resultat	-	-	313	555	1.314	34	242	49	56	2.563
Utvidede resultatposter										
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	9	-	-	9
Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over totalresultat	-	-	-	-	-	-	6	-	-	6
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	-25	-	-	-25
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-9	-	-	-9
Totalresultat for perioden	-	-	313	555	1.314	34	232	49	56	2.554
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2018	-	-	-	-	-661	-	-	-	-	-661
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-373	-	-	-	-	-373
Ny hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	250	-	250
Tilbakekjøp hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Betalte renter hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-49	-	-49
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	-0	-	-	-0	-	-	-	-	-	-0
Egne egenkapitalbevis i SB1 Markets ²⁾	-6	-	-	-14	-	-	-12	-	-	-33
Andre egenkapitalføringer	-	-	-7	-12	-	-	22	-	-	3
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-24	-	-	-24
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	67	67
Sum transaksjoner med eierne	-6	-	-7	-27	-1.034	-	-14	201	67	-820
Egenkapital per 31.12.19	2.586	895	5.432	6.123	1.314	189	1.827	1.293	761	20.420

1) IKE = Ikke-kontrollerende eierinteresser

2) Beholdning av egne egenkapitalbevis som ledd i SpareBank i Markets' tradingaktivitet

Noter

Innholdsfortegnelse

Note 1 - Regnskapsprinsipper	32
Note 2 - Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger	33
Note 3 - Segmentrapportering	35
Note 4 - Kapitaldekning	38
Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring	40
Note 6 - Tap på utlån og garantier	41
Note 7 - Tapsavsetning på utlån og garantier	42
Note 8 - Brutto utlån	44
Note 9 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	45
Note 10 - Netto renteinntekter	46
Note 11 - Andre driftskostnader	47
Note 12 - Øvrige eiendeler	48
Note 13 - Annen gjeld	49
Note 14 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital	50
Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	51
Note 16 - Likviditetsrisiko	54
Note 17 - Resultat per egenkapitalbevis	55

Note 1 - Regnskapsprinsipper

SpareBank 1 SMN avlegger kvartalsregnskapet i samsvar med børsforskrift, børsregler og International Financial Reporting Standards (IFRS), godkjent av EU, herunder IAS 34 om delårsrapportering. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2018. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med unntak av implementering av IFRS 16 og IFRS 9, som beskrevet under.

Endringer i IFRS 9, IAS 39 og IFRS 7 som følge av IBOR reformen

IASB kom i september 2019 med endringer til IFRS 9, IAS 39 og IFRS 7. Endringene gir foretak midlertidige lettelser til særskilte krav knyttet til sikringsbokføring i perioden med usikkerhet før de nåværende referanserentene er byttet med alternative tilnærmet risikofrie renter. Disse endringene gjelder fra 2020, men kan tidligimplementeres i 2019-regnskapet. SpareBank 1 SMN har valgt å tidligimplementere endringene. Valget om å tidligimplementere medfører at sikringsforholdene kan videreføres uberørt av IBOR-reformen. IBOR-reformen er en pågående prosess hvor referanserenter benyttet i fordringer, lån og derivater byttes med nye renter.

Leieavtaler - IFRS 16

IFRS 16 Leieavtaler angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om leieavtaler for begge parter i en leieavtale, dvs. kunden (leietager) og tilbyder (utleier). Den nye standarden krever at leietaker innregner eiendeler og forpliktelser for de fleste leieavtaler, noe som er en vesentlig endring fra tidligere prinsipper. I hovedsak er det konsernets ordinære husleieavtaler som blir omfattet av IFRS 16. Diskonteringsrenten som er benyttet utgjør 2 prosent. Bruksrett presenteres i balansen under regnskapslinjen «Varige driftsmidler», mens tilhørende leieforpliktelse presenteres under regnskapslinjen «Annen gjeld».

Det vises også til note 2 i årsregnskapet for 2018 for ytterligere detaljer om implementeringen av IFRS 16. Effektene på regnskapet hittil i 2019 er angitt under. Sammenligningstall er ikke omarbeidet.

Morbank	Konsern
31.12.19 Rett til bruk eiendel (mill. kr)	31.12.19
379 Balanseført verdi 1. januar 2019	587
9 Tilgang	32
- Avgang	-43
4 Andre endringer	5
392 Balanseført verdi 31. desember 2019	581
- Akkumulerte avskrivninger 1. januar 2019	-
49 Avskrivninger i perioden	87
- Avgang	-5
49 Akkumulerte avskrivninger 31. desember 2019	82
342 Netto balanseført verdi av rett til bruk eiendel 31. desember 2019	499
379 Leieforpliktelse 1. januar 2019	587
9 Nye avtaler i perioden	19
4 Andre endringer	-25
-54 Leiebetalinger i perioden - avdrag	-88
10 Renter	12
347 Leieforpliktelse 31. desember 2019	505
31.12.19 Resultatregnskap	31.12.19
49 Avskrivninger	87
10 Renter	12
59 Sum	98
Effekter IFRS 16	
54 Reduksjon driftskostnader etter IAS 17	88
59 Økning kostnader etter IFRS 16	98
- 5 Endringer i resultat før skatt i perioden	- 11

Note 2 - Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I fjorårets årsregnskap er det redegjort nærmere for vesentlige estimater og forutsetninger i note 3 Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper.

Pensjoner

SpareBank 1 SMN-konsernet har innskuddspensjonsordning. For ytterligere beskrivelse av pensjonsordningen, se note 24 i årsrapporten for 2018.

Konsernets pensjonsforpliktelser regnskapsføres i henhold til IAS 19R. Estimatavvik føres derfor direkte mot egenkapitalen og presenteres under andre inntekter og kostnader.

Ytelsesordningen ble besluttet avvirket i styremøte 21. oktober 2016. Ansatte i ytelsesordningen gikk over på innskuddsbasert pensjon fra første januar 2017, og har mottatt fripolise på opptjente rettigheter fra ytelsesordningen. Fripoliser forvaltes av SpareBank 1 SMN pensjonskasse som fra første januar 2017 er fripolisekasse. Det er opprettet en rammeavtale mellom SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Pensjonskasse som omhandler finansiering, kapitalforvaltning mv. På grunn av ansvaret SpareBank 1 SMN fremdeles har, vil fremtidig forpliktelse måtte innarbeides i regnskapet. Styret i SpareBank 1 SMN pensjonskasse skal være sammensatt av representanter fra konsernet og deltagere i pensjonsordningene i henhold til vedtektene i SpareBank 1 SMN pensjonskasse.

Det er foretatt ny beregning av konsernets pensjonsforpliktelser per 31. desember 2019:

Økonomiske forutsetninger	31.12.18	1.1.19	31.12.19
Diskonteringsrate	2,60 %	2,60 %	2,10 %
Avkastning	2,60 %	2,60 %	2,10 %
Lønnsregulering	2,50 %	2,50 %	2,00 %
G-regulering	2,50 %	2,50 %	2,00 %
Pensjonsregulering	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Arbeidsgiveravgift	19,10 %	19,10 %	19,10 %

Demografiske forutsetninger

Dødelighet, giftemåls sannsynlighet etc	K2013 BE
Uførhet	IR73
Frivillig avgang	2% til 50år, 0% etter 50år

Bevegelse hittil i år (mill.kr)	Sikret	Usikret	Totalt
Netto pensjonsforpliktelse 1.1.19	-179	21	-158
Korrigerende mot EK 31.12.19	35	-3	33
Netto pensjonskostnad	-5	1	-4
Foretakets tilskudd	-	-	-
Utbetalinger over drift	-	-3	-3
Netto pensjonsforpliktelse 31.12.19	-148	16	-132

Finansiell status (mill. kr)	31.12.19	31.12.18
Pensjonsforpliktelse	608	588
Verdi av pensjonsmidler	-743	-749
Netto pensjonsforpliktelse før arbeidsgiveravgift	-135	-161
Arbeidsgiveravgift	3	3
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift	-132	-158

Pensjonskostnad konsern (mill.kr)	2019	2018
Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	0	1
Renter	-4	-4
Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	-4	-3
Arbeidsgiveravgift	0	0
Innskuddspensjon og AFP	108	98
Periodens pensjonskostnad	105	96

Virksomhet holdt for salg

SpareBank 1 SMNs strategi er at eierskap som følge av misligholdte engasjementer i utgangspunktet skal ha kort varighet, normalt ikke lengre enn ett år. Investeringene bokføres til virkelig verdi i morbankens regnskap, og klassifiseres som holdt for salg.

31.12.19 (mill. kr)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Virksomhetens resultat	Eierandel
Mavi XV AS konsern	40	0	5	5	-	100 %
Sum Holdt for salg	40	0	5	5	-	

Oppkjøp av SpareBank 1 SMN Spire Finans (tidligere DeBank)

5. februar 2019 kjøpte SpareBank 1 SMN 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 SMN Spire Finans AS for 40 millioner kroner. Kjøpet medførte en negativ goodwill på 31 millioner kroner som inngår som gevinst i netto resultat fra finansielle instrumenter.

Årsaken til at transaksjonen førte til en gevinst er at virkelig verdi av netto eiendeler var høyere enn kjøpesummen. Allokering av virkelig verdi knyttet til oppkjøpet fordeler seg som følger:

Eiendeler	Virkelig verdi innregnet ved oppkjøp
Utlån	207
Andre eiendeler	14
Sum eiendeler	221
Gjeld	
Innskudd fra kunder	142
Avsetninger	5
Annen gjeld	4
Sum gjeld	151
Netto identifiserbare eiendeler og gjeld	70
Goodwill ved oppkjøpet	-31
Kjøpesum	40

Note 3 - Segmentrapportering

For datterselskapene oppgis tall fra de respektive selskapsregnskapene, mens for tilknyttede og felleskontrollerte selskaper som tas inn etter egenkapitalmetoden oppgis konsernets resultatandel etter skatt samt bokført verdi av investeringen på konsernnivå.

Konsern 31. desember 2019

Resultatregnskap (mill. kr)	Privat- marked	Nærings- liv	SB 1 Markets	SB 1		SB 1 Regnskaps- huset SMN	SB 1 Gruppen	BN Bank	Øvrige/ elim	Total
				EM 1	Finans MN					
Netto renteinntekter	1.160	1.024	-17	-1	313	-0	-	-	207	2.687
Renter av anvendt kapital	211	147	-	-	-	-	-	-	-358	-
Sum renteinntekter	1.372	1.171	-17	-1	313	-0	-	-	-151	2.687
Netto provisjons- og andre inntekter	805	205	509	540	73	502	-	-	-345	2.290
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	0	12	117		-	-	252	107	714	1.201
Sum inntekter	2.177	1.388	609	540	386	502	252	107	218	6.178
Sum driftskostnader	875	410	566	538	184	394			-169	2.797
Resultat før tap	1.302	978	43	1	202	108	252	107	386	3.380
Tap på utlån, garantier m.v.	32	213	-	-	52	-	-	-	2	299
Resultat før skatt	1.270	765	43	1	150	108	252	107	384	3.081
EK avkastning *)	13,1 %	11,7 %								13,7 %
Balanse										
Utlån til kunder	119.381	40.162	-	-	8.897	-	-	-	-663	167.777
Herav solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	-40.122	-1.378	-	-	-	-	-	-	-0	-41.500
Nedskrivning utlån	-119	-819	-	-	-56	-	-	-	-4	-998
Andre eiendeler	220	5.495	3.669	309	21	527	1.609	1.425	28.109	41.384
Sum eiendeler	79.360	43.460	3.669	309	8.861	527	1.609	1.425	27.442	166.662
Innskudd fra og gjeld til kunder	41.639	42.756	-	-	-	-	-	-	1.522	85.917
Annen gjeld og egenkapital	37.721	704	3.669	309	8.861	527	1.609	1.425	25.920	80.745
Sum egenkapital og gjeld	79.360	43.460	3.669	309	8.861	527	1.609	1.425	27.442	166.662

Konsern 31. desember 2018

Resultatregnskap (i mill kr)	Privat- marked	Nærings- liv	SB 1 Markets	SB 1		SB1- Regnskaps- huset SMN	SB1 Gruppen	BN Bank	Øvrige/ elim	Total
				EM 1	Finans MN					
Netto renteinntekter	1.056	981	-14	-1	275	-0	-	-	105	2.403
Renter av anvendt kapital	177	129	-	-	-	-	-	-	-306	-
Sum renteinntekter	1.234	1.110	-14	-1	275	-0	-	-	-201	2.403
Netto provisjons- og andre inntekter	793	202	460	497	62	444	-	-	-282	2.177
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	0	17	105	-	-	-	289	92	255	757
Sum inntekter	2.027	1.329	551	496	337	444	289	92	-228	5.337
Sum driftskostnader	804	373	536	519	155	373	-	-	-137	2.624
Resultat før tap	1.223	956	15	-23	182	71	289	92	-92	2.713
Tap på utlån, garantier m.v.	17	212	-	-	34	-	-	-	-	263
Resultat før skatt	1.206	744	15	-23	149	71	289	92	-92	2.450
EK avkastning*)	13,2%	11,3%								12,2%
Balanse										
Utlån til kunder	112.723	40.458	-	-	7.760	-	-	-	-714	160.317
Herav solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	-38.189	-1.656	-	-	-	-	-	-	0	-39.844
Nedskrivning utlån	-103	-594	-	-	-45	-	-	-	-2	-744
Andre eiendeler	121	4.261	2.258	276	9	394	1.569	1.238	30.850	40.975
Sum eiendeler	74.552	42.560	2.258	276	7.723	394	1.569	1.238	30.134	160.704
Innskudd fra og gjeld til kunder	40.046	39.236	-	-	-	-	-	-	1.333	80.615
Annen gjeld og egenkapital	34.506	3.324	2.258	276	7.723	394	1.569	1.238	28.801	80.089
Sum egenkapital og gjeld	74.552	42.560	2.258	276	7.723	394	1.569	1.238	30.134	160.704

*) Regulatorisk kapital er lagt til grunn ved beregning av anvendt kapital i Privatmarked og Næringsliv. Denne kapitalen er oppgrosset til 15,0 prosent for å være i tråd med bankens kapitalmål gjennom året

**) Spesifikasjon av netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser (mill. kr)

	31.12.19	31.12.18
Utbytte	15	8
Gevinst/(tap) på aksjer	120	96
Gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	-20	-77
Gevinst/(tap) på finansielle derivater	132	187
Gevinst/(tap) på finansielle instrumenter knyttet til sikringsbokføring ***)	-9	-4
Gevinst/(tap) på øvrige finansielle instrumenter til virkelig verdi (FVO)	9	10
Gevinst/(tap) på valuta	22	63
Gevinst/(tap) på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets	54	58
Sum verdiendringer finansielle eiendeler	307	334
SpareBank 1 Gruppen	252	289
Gevinst Fremtind Forsikring	460	0
SpareBank 1 Boligkreditt	26	-7
SpareBank 1 Næringskreditt	21	15
BN Bank	113	97
SpareBank 1 Kredittkort	13	23
SpareBank 1 Betaling	3	-12
Andre selskaper	-8	12
Sum avkastning på eierinteresser	879	416
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	1.201	757
***) Spesifikasjon av virkelig- verdi sikring		
Virkelig verdi-endringer på sikringsinstrumentet	-65	-46
Virkelig verdi-endringer på den sikrede posten henførbart til sikret risiko	56	42
Gevinster el. tap fra sikringsbokføring, netto	-9	-4

Note 4 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretaksporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode.

Per 31. desember 2019 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og den norske motsyklisk kapitalbuffer 2,5 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 12,5 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN på 1,9 prosent, dog minimum 1.794 millioner kroner. Per 31. desember 2019 har redusert beregningsgrunnlag medført at det er det kronemessige kravet på 1.794 millioner kroner som er bindende for pilar 2-kravet. Dette medfører at kravet øker fra 1,9 prosent til 1,95 prosent. Totalt minstekrav per 31. desember 2019 er derfor økt fra 14,4 prosent til 14,45 prosent.

EUs kapitalkravsregelverk CRR/CRDIV ble inntatt i norsk rett med virkning fra 31. desember 2019. Med dette falt Basel-1 gulvet bort og SMB-rabatt ble innført. På samme tidspunkt økte motsyklisk kapitalbuffer med 0,5 prosent til 2,5 prosent. Systemrisikobufferen vil øke til 4,5 prosent med virkning fra 31. desember 2020.

Motsyklisk kapitalbuffer beregnes på differensierte satser. For engasjementer i andre land benyttes den motsyklisk kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. Per 31. desember 2019 er morbanken og konsern under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer.

Deler av konsernets fondsobligasjoner og ansvarlig lån er utstedt i henhold til gammelt regelverk. Disse har vært gjenstand for nedtrapping med 60 prosent i 2018 og 70 prosent i 2019. Per 31. desember 2019 hadde morbanken 287 millioner kroner i fondsobligasjoner som vil være gjenstand for nedtrapping.

Morbank			Konsern	
31.12.18	31.12.19	(mill. kr)	31.12.19	31.12.18
16.409	17.822	Sum balanseført egenkapital	20.420	18.686
-1.000	-1.250	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-1.293	-1.043
-533	-512	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-1.099	-1.079
-1.034	-1.314	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-1.314	-1.034
-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-761	-637
-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	438	366
-31	-33	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-45	-44
-268	-305	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-351	-286
-	-	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	3	5
-163	-185	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-168	-206
13.381	14.222	Sum ren kjernekapital	15.830	14.727
1.000	1.250	Fondsobligasjon	1.637	1.378
367	275	Fondsobligasjon omfattet av overgangsbestemmelser	275	367
14.748	15.747	Sum kjernekapital	17.742	16.472
		Tilleggs kapital utover kjernekapital		
1.750	1.750	Ansvarlig kapital	2.240	2.316
96	12	Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser	12	96
-140	-140	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-140	-140
1.705	1.623	Sum tilleggskapital	2.113	2.272
16.453	17.370	Netto ansvarlig kapital	19.854	18.743

		Minimumskrav ansvarlig kapital		
967	911	Spesialiserte foretak	1.101	1.116
1.156	1.139	Foretak	1.149	1.163
1.516	1.628	Massemarked eiendom	2.299	2.098
90	98	Massemarked øvrig	101	92
1.062	984	Egenkapitalposisjoner IRB	1	1
4.790	4.760	Sum kredittrisiko IRB	4.651	4.470
3	2	Stater og sentralbanker	3	4
87	86	Obligasjoner med fortrinnsrett	132	124
390	419	Institusjoner	282	246
-	-	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	5	8
23	42	Foretak	239	221
73	22	Massemarked	463	520
12	9	Engasjementer med pant i fast eiendom	167	215
228	236	Egenkapitalposisjoner	377	366
57	104	Øvrige eiendeler	151	107
873	918	Sum kredittrisiko Standardmetoden	1.818	1.810
30	31	Gjeldsrisiko	34	31
-	-	Egenkapitalrisiko	15	7
-	-	Valutarisiko og oppgjørslisiko	3	3
370	407	Operasjonell risiko	720	575
39	29	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	115	122
-	-	Overgangsordning	-	1.074
6.102	6.145	Minimumskrav ansvarlig kapital	7.357	8.093
76.274	76.817	Beregningsgrunnlag (RWA)	91.956	101.168
3.432	3.457	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	4.138	4.553
		Bufferkrav		
1.907	1.920	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.299	2.529
2.288	2.305	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	2.759	3.035
1.525	1.920	Motsykliskbuffer, 2,5 (2,0) prosent	2.299	2.023
5.721	6.145	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	7.357	7.588
4.228	4.620	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	4.335	2.587
		Kapitaldekning		
17,5 %	18,5 %	Ren kjernekapitaldekning	17,2 %	14,6 %
19,3 %	20,5 %	Kjernekapitaldekning	19,3 %	16,3 %
21,6 %	22,6 %	Kapitaldekning	21,6 %	18,5 %
		Uvektet kjernekapitalandel		
153.395	161.905	Balanseposter	230.048	216.240
7.110	6.830	Poster utenom balansen	7.897	9.086
-832	-851	Øvrige justeringer	-1.503	-1.474
159.673	167.885	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel	236.441	223.853
14.748	15.747	Kjernekapital	17.742	16.472
9,2 %	9,4 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,5 %	7,4 %

Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern	
31.12.18	31.12.19	(mill. kr)	31.12.19	31.12.18
12.362	13.203	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	13.558	12.686
869	833	Havbruk	1.132	1.180
3.438	2.212	Industri og bergverk	2.595	3.787
2.947	3.157	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	3.970	3.661
2.335	2.181	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	2.517	2.621
4.227	4.660	Sjøfart og offshore	4.660	4.227
15.107	14.800	Eiendomsdrift	14.878	15.168
2.531	2.445	Forretningsmessig tjenesteyting	2.146	2.162
4.145	4.542	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	5.409	4.961
44	2	Offentlig forvaltning	12	55
1.658	1.890	Øvrige sektorer	1.863	1.679
49.663	49.926	Sum næring	52.740	52.186
103.537	109.544	Lønnstakere	115.036	108.131
153.200	159.470	Sum utlån inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	167.777	160.317
38.062	39.833	Herav Boligkreditt	39.833	38.062
1.782	1.667	Herav Næringskreditt	1.667	1.782
113.356	117.970	Brutto utlån til kunder	126.277	120.473
639	850	- Tapsavsetning utlån til amortisert kost	911	686
58	87	- Tapsavsetning utlån til virkelig verdi over totalresultat	87	58
112.659	117.033	Netto utlån til kunder	125.279	119.728

Note 6 - Tap på utlån og garantier

Morbank

	Januar - Desember			Januar - Desember		
	2019			2018		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Tap på utlån (mill. kr)						
Periodens endring i tapsavsetninger	28	205	234	18	126	144
Mertap ved konstatering	10	9	19	6	86	93
Inngang på tidligere konstaterte utlån, garantier m.v.	-5	-1	-7	-7	-1	-8
Sum tap på utlån og garantier	32	213	245	17	212	229

Konsern

	Januar - Desember			Januar - Desember		
	2019			2018		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Tap på utlån (mill. kr)						
Periodens endring i tapsavsetninger	34	212	246	23	127	150
Mertap ved konstatering	40	22	62	30	98	127
Inngang på tidligere konstaterte utlån, garantier m.v.	-6	-2	-8	-13	-1	-15
Sum tap på utlån og garantier	68	231	299	40	223	263

Note 7 - Tapsavsetning på utlån og garantier

Morbank (mill. kr)	1.1.19	Endring avsetning for tap	Endring som skyldes konstatering	31.12.19
Utlån til amortisert kost Næringsliv	742	201	-27	916
Utlån til amortisert kost Privatmarked	45	-6	-5	34
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Privatmarked	75	34	-	109
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Næringsliv	-	1	-	1
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	862	230	-32	1.060
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån	697	272	-32	937
Annen gjeld - avsetninger	148	-48	-	100
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	17	6	-	23

Morbank (mill. kr)	1.1.18	Endring avsetning for tap	Endring som skyldes konstatering	31.12.18
Utlån til amortisert kost Næringsliv	1.017	125	-400	742
Utlån til amortisert kost Privatmarked	32	28	-15	45
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Privatmarked	65	10	-	75
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	1.114	163	-415	862
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån	1.027	86	-415	697
Annen gjeld - avsetninger	68	80	-	148
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	18	-2	-	17

Konsern (mill. kr)	1.1.19	Endring avsetning for tap	Endring som skyldes konstatering	31.12.19
Utlån til amortisert kost Næringsliv	766	212	-31	948
Utlån til amortisert kost Privatmarked	68	0	-5	63
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Privatmarked	75	34	-	109
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Næringsliv	-	1	-	1
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	909	248	-36	1.121
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån	744	290	-36	998
Annen gjeld - avsetninger	148	-48	-	100
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	17	6	-	23

Konsern (mill. kr)	1.1.18	Endring avsetning for tap	Endring som skyldes konstatering	31.12.18
Utlån til amortisert kost Næringsliv	1.041	128	-402	766
Utlån til amortisert kost Privatmarked	49	34	-15	68
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Privatmarked	65	10	-	75
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	1.155	171	-417	909
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån	1.068	93	-417	744
Annen gjeld - avsetninger	68	80	-	148
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	18	-2	-	17

Avsetning til tap på utlån Morbank (mill. kr)	Januar - desember 2019				Januar-desember 2018			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total

Inngående balanse	91	210	413	714	83	207	755	1.044
Avsetning til tap								
Overført til (fra) Trinn 1	29	-29	-0	-	30	-30	0	-
Overført til (fra) Trinn 2	-10	10	-0	-	-5	5	0	-
Overført til (fra) Trinn 3	-0	-15	15	-	0	-2	3	-
Netto ny måling av tap	-29	122	191	285	-31	32	75	76
Nye utstedte eller kjøpte utlån	40	37	1	79	49	90	1	139
Utlån som har blitt fraregnet	-31	-52	-1	-85	-34	-92	-4	-130
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-32	-32	-	-	-415	-415
Utgående balanse	91	283	586	961	91	210	413	714

Avsetning til tap på garantier og ubenyttede kreditter Morbank (mill. kr)	Januar-desember 2019				Januar-desember 2018			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	11	47	90	148	13	49	7	70
Avsetning til tap								
Overført til (fra) Trinn 1	3	-3	-0	-	2	-2	-0	-
Overført til (fra) Trinn 2	-1	1	-	-	-1	1	-0	-
Overført til (fra) Trinn 3	-0	-0	0	-	-0	-0	0	-
Netto ny måling av tap	-2	3	-33	-33	-3	12	83	92
Nye utstedte eller kjøpte utlån	7	1	0	8	6	3	0	9
Utlån som har blitt fraregnet	-3	-20	-0	-24	-6	-17	-0	-23
Utgående balanse	14	29	57	100	11	47	90	148

Avsetning til tap på utlån Konsern (mill. kr)	Januar-desember 2019				Januar-desember 2018			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	102	223	436	761	93	218	775	1.085
Avsetning til tap								
Overført til (fra) Trinn 1	32	-31	-1	-	32	-31	-0	-
Overført til (fra) trinn 2	-11	13	-2	-	-6	7	-0	-
Overført til (fra) trinn 3	-1	-16	16	-	-0	-3	4	-
Netto ny måling av tap	-34	125	198	290	-34	35	83	85
Nye utstedte eller kjøpte utlån	48	44	10	102	53	93	3	149
Utlån som har blitt fraregnet	-33	-55	-7	-96	-36	-94	-11	-140
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-36	-36	-	-	-417	-417
Utgående balanse	104	302	616	1.021	102	224	436	761

Avsetning til tap på garantier og ubenyttede kreditter Konsern (mill. kr)	Januar-desember 2019				Januar-desember 2018			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	11	47	90	148	13	49	7	70
Avsetning til tap								
Overført til (fra) Trinn 1	3	-3	-0	-	2	-2	-0	-
Overført til (fra) Trinn 2	-1	1	-	-	-1	1	-0	-
Overført til (fra) Trinn 3	-0	-0	0	-	-0	-0	0	-
Netto ny måling av tap	-2	3	-33	-33	-3	12	83	92
Nye utstedte eller kjøpte utlån	7	1	0	8	6	3	0	9
Utlån som har blitt fraregnet	-3	-20	-0	-24	-6	-17	-0	-23
Utgående balanse	14	29	57	100	11	47	90	148

Note 8 - Brutto utlån

Morbank	Utlån gjenstand for nedskrivning			Utlån til virkelig verdi over resultat	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Brutto utlån -Totalt					
Balanse 1. januar 2019	97.458	9.888	1.543	4.467	113.356
Overført til Trinn 1	2.479	-2.438	-41	-	-
Overført til Trinn 2	-3.252	3.318	-66	-	-
Overført til Trinn 3	-67	-361	429	-	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	-3.481	-213	-28	-133	-3.856
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	54.871	1.793	497	1.022	58.184
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-45.771	-2.879	-335	-678	-49.665
Finansielle eiendeler som har blitt konstatert	-2	-6	-41	0	-49
Balanse 31. desember 2019	102.235	9.101	1.957	4.677	117.970

Morbank	Utlån gjenstand for nedskrivning			Utlån til virkelig verdi over resultat	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Brutto utlån -Totalt (mill. kr)					
Balanse 1. januar 2018	91.074	9.931	1.560	3.278	105.843
Overført til Trinn 1	2.230	-2.230	-	-	-
Overført til Trinn 2	-2.637	2.644	-7	-	-
Overført til Trinn 3	-458	-31	489	-	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	-5.487	-65	11	-148	-5.689
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	46.099	2.067	72	2.269	50.507
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-33.363	-2.428	-581	-933	-37.305
Balanse 31. desember 2018	97.458	9.888	1.543	4.467	113.356

Konsern	Utlån gjenstand for nedskrivning			Utlån til virkelig verdi over resultat	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Brutto utlån -Totalt					
Balanse 1. januar 2019	103.494	10.829	1.683	4.467	120.473
Overført til Trinn 1	2.712	-2.665	-47	-	-
Overført til Trinn 2	-3.865	3.953	-88	-	-
Overført til Trinn 3	-126	-402	527	-	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	-4.553	-441	-53	-133	-5.180
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	58.443	2.164	524	1.022	62.153
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-46.963	-3.082	-396	-678	-51.119
Finansielle eiendeler som har blitt konstatert	-2	-6	-41	-	-49
Balanse 31. desember 2019	109.140	10.350	2.110	4.677	126.277

Konsern	Utlån gjenstand for nedskrivning			Utlån til virkelig verdi over resultat	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Brutto utlån -Totalt (mill. kr)					
Balanse 1. januar 2018	96.286	10.855	1.652	3.278	112.071
Overført til Trinn 1	2.439	-2.391	-48	-	-
Overført til Trinn 2	-2.957	2.970	-13	-	-
Overført til Trinn 3	-464	-71	536	-	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	-6.397	-260	89	-148	-6.716
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	48.841	2.283	89	2.269	53.483
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-34.253	-2.556	-622	-933	-38.365
Balanse 31. desember 2018	103.494	10.829	1.682	4.467	120.473

Note 9 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern	
31.12.18	31.12.19	(mill. kr)	31.12.19	31.12.18
3.066	3.064	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	3.064	3.066
742	645	Havbruk	645	742
1.696	1.582	Industri og bergverk	1.582	1.696
3.541	3.363	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	3.363	3.541
4.663	4.197	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	4.197	4.663
996	1.059	Sjøfart og offshore	1.059	996
4.949	5.027	Eiendomsdrift	4.718	4.644
6.883	7.643	Forretningsmessig tjenesteyting	7.643	6.883
6.572	8.186	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	7.819	6.210
12.202	13.162	Offentlig forvaltning	13.162	12.202
3.083	3.278	Øvrige sektorer	3.001	2.917
48.393	51.206	Sum næring	50.253	47.561
33.055	35.664	Lønnstakere	35.664	33.055
81.448	86.870	Sum innskudd	85.917	80.615

Note 10 - Netto renteinntekter

Morbank			Konsern	
Januar - Desember			Januar - Desember	
2018	2019	(mill. kr)	2019	2018
		Renteinntekter		
166	246	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner (amortisert kost)	103	62
1.641	1.693	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder (amortisert kost)	2.177	2.042
1.528	1.792	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder (virkelig verdi over andre inntekter og kostnader)	1.814	1.528
106	134	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder (virkelig verdi over resultatet)	134	106
295	375	Renter og lign. inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer (virkelig verdi over resultatet)	371	291
0	-	Andre renteinntekter	26	28
3.737	4.241	Sum renteinntekter	4.626	4.057
		Rentekostnader		
142	170	Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	190	154
749	1.042	Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	1.019	734
615	545	Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	545	615
84	84	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	86	86
0	10	Andre rentekostnader	33	15
50	65	Avgift Sparebankenes sikringsfond	65	50
1.640	1.916	Rentekostnader og lignende kostnader	1.939	1.655
2.097	2.325	Netto renteinntekter	2.687	2.403

Note 11 - Andre driftskostnader

Morbank			Konsern	
Januar - Desember			Januar - Desember	
2018	2019	(mill. kr)	2019	2018
217	234	IT-kostnader	321	293
12	19	Porto og verditransport	23	17
53	63	Markedsføring	101	106
66	109	Avskrivninger	172	99
108	42	Driftskostnader faste eiendommer	57	153
93	134	Kjøpte tjenester	193	151
134	149	Øvrige driftskostnader	231	221
685	750	Sum driftskostnader	1.098	1.040

Note 12 - Øvrige eiendeler

Morbank			Konsern	
31.12.18	31.12.19	(mill. kr)	31.12.19	31.12.18
-	-	Utsatt skattefordel	158	175
97	85	Varige driftsmidler	222	234
-	342	Bruksrett eiendom	499	-
67	107	Opptjente ikke motatte inntekter	132	86
7	13	Fordringer verdipapirer	292	277
179	148	Pensjonsmidler	148	179
384	546	Andre eiendeler	640	737
733	1.241	Sum øvrige eiendeler	2.092	1.687

Note 13 - Annen gjeld

Morbank			Konsern	
31.12.18	31.12.19	(mill. kr)	31.12.19	31.12.18
84	48	Utsatt skatt	115	147
389	475	Betalbar skatt	546	448
10	10	Formuesskatt	10	10
30	76	Tidsavgrensninger	437	412
115	127	Avsetninger	127	115
148	100	Tapsavsetninger garantier og ubenyttede kreditter	100	148
21	16	Pensjonsforpliktelser	16	21
-	347	Leieforpliktelse	505	-
97	68	Trasseringsgjeld	68	97
11	6	Leverandørgjeld	57	66
699	9	Gjeld verdipapirer	197	809
-	-	Egenkapitalinstrumenter	244	31
288	287	Annen gjeld	317	317
1.892	1.570	Sum annen gjeld	2.841	2.670

Note 14 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Konsern

Endring i verdipapirgjeld (mill. kr)	31.12.18	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.19
Sertifikatgjeld, nominell verdi	391	-	385	-7	-
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	43.463	6.230	6.036	-934	42.722
Verdijusteringer	158	-	-	-85	73
Påløpte renter	256	-	-	-38	218
Totalt	44.269	6.230	6.421	-1.064	43.014

Endring i ansvarlig lånekapital (mill. kr)	31.12.18	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.19
Ordinære ansvarlig lånekapital, nominell verdi	1.793	-	-	-	1.793
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	450	-	164	-	287
Verdijusteringer	13	-	-	-11	1
Påløpte renter	12	-	-	-2	10
Totalt	2.268	-	164	-14	2.090

Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer.

Nivå 1: Verdssettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og statskassseksler.

Nivå 2: Verdssettelse basert på observerbare markedsdata

Nivå 2 består av instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder.

Nivå 3: Verdssettelse basert på annet enn observerbare data

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2019:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	3	2.969	-	2.972
- Obligasjoner og sertifikater	2.913	20.202	-	23.115
- Egenkapitalinstrumenter	2.506	43	405	2.953
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	4.636	4.678
Finansielle eiendeler virkelig verdi over utvidet resultat				
- Utlån til kunder			71.336	71.336
Sum eiendeler	5.421	23.256	76.377	105.054
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	2	3.525	-	3.528
- Egenkapitalinstrumenter	244	-	-	244
Sum forpliktelser	247	3.525	-	3.772

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2018:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	1	4.117	-	4.119
- Obligasjoner og sertifikater	2.786	17.563	-	20.348
- Egenkapitalinstrumenter	1.195	128	550	1.873
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	4.425	4.467
Finansielle eiendeler virkelig verdi over utvidet resultat				
- Utlån til kunder	-	-	61.295	61.295
Sum eiendeler	3.982	21.850	66.269	92.102
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	4	2.977	-	2.982
- Egenkapitalinstrumenter	31	-	-	31
Sum forpliktelser	36	2.977	-	3.013

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2019:

(mill. kr)	Egenkapital- instrumenter til virkelig verdi over resultat	Fastrentelån	Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	Sum
Inngående balanse 1.1.19	550	4.425	61.294	66.269
Tilgang	24	1.054	44.421	45.499
Fraregning	-256	-818	-34.350	-35.424
Nedskrivning forventet tap på utlån	-	-	-36	-36
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	87	-25	6	68
Utgående balanse 31.12.19	405	4.636	71.336	76.377

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2018:

(mill. kr)	Egenkapital- instrumenter til virkelig verdi over resultat	Fastrentelån	Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	Egenkapital- instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat	Sum
Utgående balanse 31.12.17	419	3.236	-	66	3.722
Implementering IFRS 9	66	-	56.743	-66	56.743
Inngående balanse 1.1.18	486	3.236	56.743	-	60.464
Tilgang	76	2.269	18.147	-	20.492
Avhending	-20	-1.079	-13.584	-	-14.683
Nedskrivning forventet tap på utlån	-	-	-10	-	-10
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	8	-2	-2	-	5
Utgående balanse 31.12.18	550	4.425	61.294	-	66.269

Metode for verdsettelse

Verdsettelsesmetodene som benyttes er tilpasset til hvert finansielle instrument, og har som formål å benytte mest mulig av informasjonen som er tilgjengelig i markedet.

Metode for verdsettelse av finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 er beskrevet i det følgende:

Fastrenteutlån til kunder (nivå 3)

Utlånene består i hovedsak av fastrenteutlån i norske kroner. Verdien av fastrenteutlånene fastsettes ved at avtalte rentestruer neddiskonteres over løpetiden med en diskonteringsfaktor som er justert for marginkrav. Ved beregning av sensitivitet, er diskonteringsfaktor økt med 10 punkter.

Utlån til virkelig verdi over totalresultatet (nivå 3)

Boliglån med flytende rente klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over totalresultat blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap. Utlån uten vesentlig kredittrisikoforverring etter første gangs balanseføring har estimert virkelig verdi lik pålydende saldo. For utlån med en vesentlig økning i kredittrisiko etter innvilgelse eller objektive bevis for tap, beregnes forventet tap over instrumentenes levetid på linje med tapsnedskrivning av utlån til amortisert kost. Estimert virkelig verdi settes lik saldo fratrasket beregnet forventet livstidstap. Dersom man dobler worst case scenarioets sannsynlighet i tapsmodellen fra 10 til 20 prosent, medfører det en reduksjon i virkelig verdi på 7 millioner kroner.

Sertifikater og obligasjoner (nivå 2 og 3)

Verdivurderingen i nivå 2 baseres i hovedsak på observerbar markedsinformasjon i form av rentekurver, valutakurser og kredittmarginer til den enkelte kreditt og obligasjonens eller sertifikatets karakteristika. For papirer vurdert under nivå 3 baseres verdsettelsen på indikative priser fra tredjepart eller sammenlignbare papirer.

Aksjer (nivå 3)

Aksjer som er klassifisert i nivå 3 omfatter i det vesentligste investeringer i unoterte aksjer. Disse omfatter blant annet 282 millioner kroner i Private Equity-investeringer, eiendomsfond, hedgefond og unoterte aksjer gjennom selskapet SpareBank 1 SMN Invest AS.

Verdsettelsene er i all hovedsak basert på rapportering fra forvaltere av fondene, som benytter kontantstrømbaserte modeller eller multipler ved fastsettelse av virkelig verdi. Konsernet har ikke full tilgang til informasjon om alle elementene i disse verdsettelsene og har derfor ikke grunnlag for å fastsette alternative forutsetninger.

Finansielle derivater (nivå 2)

Finansielle derivater i nivå 2 omfatter i hovedsak valutaterminer og rente- og valutaswapper. Verdsettelsen er basert på observerbare rentekurver. I tillegg omfatter posten derivater knyttet til FRAer. Disse er verdsatt med utgangspunkt i observerbare priser i markedet. Derivater klassifisert i nivå 2 omfatter også aksjederivater knyttet til SpareBank 1 Markets' market-making aktiviteter. Hoveddelen av disse derivatene er knyttet opp mot de mest omsatte aksjene på Oslo Børs, og verdsettelsen baseres på kursutviklingen på den aktuelle/underliggende aksjen og observerbar eller beregnet volatilitet.

Sensitivitetsanalyse, nivå 3 pr 31. desember 2019:

(mill. kr)	Balanseført verdi	Effekt av mulige alternative forutsetninger
Fastrentelån	4.636	-11
Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet *	405	-
Utlån til virkelig verdi over totalresultatet	71.336	-7

* Som beskrevet over er ikke informasjon for å foreta alternative beregninger tilgjengelig

Note 16 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller finansiere økninger i eiendeler uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger. Styringen av likviditetsrisikoen tar utgangspunkt i konsernets overordnede likviditetsstrategi som blir revidert og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets konservative risikoprofil.

Konsernet reduserer sin likviditetsrisiko gjennom retningslinjer og rammer for å oppnå en diversifisert balanse, både på aktiva- og passivasiden. Det er utarbeidet beredskapsplaner både for konsernet og SpareBank 1-alliansen for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige kapitalmarkeder. Det kjøres månedlig stresstesting på bankens likviditetssituasjon med ulike løpetider og krisescenarier; bankspesifikk, for finansmarkedet generelt eller en kombinasjon av interne og eksterne forhold. Konsernet har som mål å kunne overleve i tolv måneder uten tilgang på ny finansiering samtidig som boligpriser faller med 30 prosent. Banken skal i samme periode tilfredsstille minstekrav til LCR.

Gjennomsnittlig restløpetid for gjeld stiftet ved utstedelser av verdipapirer er på 3,4 år ved utgangen av fjerde kvartal 2019. Samlet LCR for konsernet var 148 prosent ved utgangen av fjerde kvartal 2019 og gjennomsnittlig samlet LCR var 172 prosent for kvartalet. LCR i norske kroner og euro var henholdsvis 131 og 540 prosent ved utgangen av kvartalet.

Note 17 - Resultat per egenkapitalbevis

Egenkapitalbeviserens andel av resultatet er beregnet som resultat etter skatt fordelt i forhold til gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i regnskapsåret. Det foreligger ikke opsjonsavtaler knyttet til egenkapitalbevisene slik at utvannet resultatet er overensstemmende med resultat pr. egenkapitalbevis.

(mill. kr)	Januar - Desember	
	2019	2018
Grunnlag årsresultat som fordeles mellom EK-bevisiere og grunnfondskapital 1)	2.458	2.018
Resultat til egenkapitalbevisiere, fordelt etter egenkapitalbevisbrøk 2)	1.572	1.291
Gjennomsnittlig antall utstedte egenkapitalbevis fratrukket egne bevis	129.496.367	129.411.807
Resultat per egenkapitalbevis	12,14	9,97

1) Korrigert årsresultat	Januar - Desember	
	2019	2018
Konsernets årsresultat	2.563	2.090
- ikke-kontrollerende eierinteressers andel av årsresultat	-56	-34
- korrigert for renter på hybridkapital ført direkte mot EK	-49	-37
Korrigert årsresultat	2.458	2.018

2) Beregning av egenkapitalbevisbrøk (morbank) (mill. kr)	31.12.19		31.12.18	
Eierandelskapital	2.597		2.597	
Utjevningsfond	6.144		5.602	
Overkursfond	895		895	
Fond for urealiserte gevinster	121		99	
Annen egenkapital	-		-	
A. Sum egenkapitalbevisierens kapital	9.758		9.193	
Grunnfondskapital	5.432		5.126	
Fond for urealiserte gevinster	68		56	
Annen egenkapital	-		-	
B. Sum grunnfondskapital	5.500		5.182	
Avsetning gaver	474		373	
Avsatt utbytte	840		661	
Egenkapital ekskl. hybridkapital	16.572		15.409	
Egenkapitalbevisbrøk A/(A+B)	64,0%		64,0%	
Egenkapitalbevisbrøk til disponering	64,0%		64,0%	

Resultater fra kvartalregnskapene

Konsern (mill. kr)	4. kv 2019	3. kv 2019	2. kv 2019	1. kv 2019	4. kv 2018	3. kv 2018	2. kv 2018	1. kv 2018	4. kv 2017
Renteinntekter	1.235	1.190	1.127	1.075	1.082	1.025	989	962	989
Rentekostnader	538	512	463	426	438	414	408	394	400
Netto renteinntekter	697	678	664	649	644	610	581	568	589
Provisjonsinntekter	371	374	363	329	343	344	361	339	372
Provisjonskostnader	47	55	51	40	42	45	45	36	49
Andre driftsinntekter	255	235	294	262	242	186	291	239	206
Netto provisjons- og andre inntekter	579	554	606	551	543	486	607	542	529
Utbytte	1	1	11	2	2	0	4	2	0
Netto resultat fra eierinteresser	8	85	231	555	130	105	102	79	147
Netto resultat fra finansielle instrumenter	8	35	95	169	-37	77	195	99	108
Netto avk. på finansielle investeringer	17	121	336	727	95	182	300	180	256
Sum inntekter	1.292	1.353	1.607	1.926	1.282	1.277	1.488	1.290	1.374
Personalkostnader	411	404	438	447	391	376	413	403	362
Andre driftskostnader	309	269	263	257	311	240	248	241	255
Sum driftskostnader	720	673	701	704	701	616	661	645	618
Resultat før tap	572	680	907	1.223	580	661	827	645	756
Tap på utlån, garantier m.v.	103	71	59	67	67	69	78	48	78
Resultat før skatt	469	609	848	1.155	513	592	748	596	678
Skattekostnad	123	121	165	109	104	119	156	131	122
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0	-0	0	0	-8	6	150	1	-4
Periodens resultat	346	488	683	1.046	401	480	743	466	553

Nøkkeltall fra kvartalregnskapene

Konsern (mill. kr)	4. kv 2019	3. kv 2019	2. kv 2019	1. kv 2019	4. kv 2018	3. kv 2018	2. kv 2018	1. kv 2018	4. kv 2017
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning per kvartal ¹⁾	7,1%	10,2%	14,9%	23,3%	9,0%	11,1%	17,9%	11,2%	13,4%
Kostnadsprosent ¹⁾	56 %	50 %	44 %	37 %	55 %	48 %	44 %	50 %	45 %
Balansetall fra kvartalsregnskapene									
Utlån til kunder (brutto)	126.277	123.967	121.895	120.100	120.473	118.044	115.787	113.174	112.071
Brutto utlån til kunder inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	167.777	165.380	163.627	161.091	160.317	157.825	154.790	151.065	148.784
Innskudd fra kunder	85.917	83.641	86.553	81.111	80.615	77.529	80.343	75.937	76.476
Forvaltningskapital	166.662	166.475	167.289	164.641	160.704	159.337	159.584	152.083	153.254
Kvartalets gjennomsnittlige forvaltningskapital	166.569	166.882	165.965	162.673	160.021	159.460	155.833	152.668	150.083
Utlånsvekst inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt siste 12 mnd ¹⁾	6,3 %	6,8 %	5,7 %	6,6 %	7,8 %	7,3 %	7,6 %	7,9 %	8,2 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	10,8 %	4,1 %	7,7 %	6,8 %	5,4 %	6,1 %	6,3 %	8,2 %	13,9 %
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt									
Tapsprosent utlån, annualisert ¹⁾	0,25 %	0,17 %	0,14 %	0,17 %	0,17 %	0,18 %	0,20 %	0,13 %	0,22 %
Misligholdte eng. i % av brutto utlån ¹⁾	0,26 %	0,26 %	0,22 %	0,18 %	0,19 %	0,18 %	0,18 %	0,19 %	0,19 %
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån ¹⁾	1,00 %	1,03 %	1,00 %	0,99 %	0,86 %	0,86 %	0,95 %	0,90 %	0,80 %
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekningsprosent	17,2 %	15,1 %	15,0 %	14,8 %	14,6 %	14,9 %	15,0 %	14,6 %	14,6 %
Kjernekapitalprosent	19,3 %	16,7 %	16,6 %	16,4 %	16,3 %	16,7 %	17,0 %	16,3 %	16,6 %
Kapitaldekningsprosent	21,6 %	18,9 %	18,8 %	18,6 %	18,5 %	19,2 %	19,0 %	18,2 %	18,6 %
Kjernekapital	17.742	17.417	17.284	16.775	16.472	16.542	16.488	15.697	15.707
Netto ansvarlig kapital	19.854	19.765	19.634	19.115	18.743	18.969	18.418	17.518	17.629
Likviditetsdekning (LCR)	148 %	181 %	165 %	180 %	183 %	150 %	150 %	162 %	164 %
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,5 %	7,4 %	7,5 %	7,4 %	7,4 %	7,5 %	7,4 %	7,3 %	7,2 %
Egenkapitalbevis (EKB)									
Børskurs ved utgangen av kvartalet	100,20	98,50	97,70	87,40	84,20	90,90	84,50	80,90	82,25
Antall utstedte bevis (i mill.) ¹⁾	129,30	129,48	129,66	129,41	129,62	129,44	129,31	129,38	129,38
Bokført egenkapital per EKB, i kr ¹⁾	90,75	89,36	87,04	83,86	83,87	82,57	80,21	76,53	78,81
Resultat per EKB, majoritetsandel, i kr per kvartal ¹⁾	1,60	2,30	3,21	5,02	1,90	2,32	3,54	2,21	2,63
Pris / Resultat per EKB (annualisert) ¹⁾	15,67	10,69	7,61	4,35	11,05	9,77	5,97	9,16	7,81
Pris / Bokført egenkapital ¹⁾	1,10	1,10	1,12	1,04	1,00	1,10	1,05	1,06	1,04

¹⁾ Definert som alternative resultatmål, se vedlegg til kvartalsrapporten

Egenkapitalbevis

Kursutvikling sammenlignet med OSEBX and OSEEX

1. jan 2018 til 31. des 2019

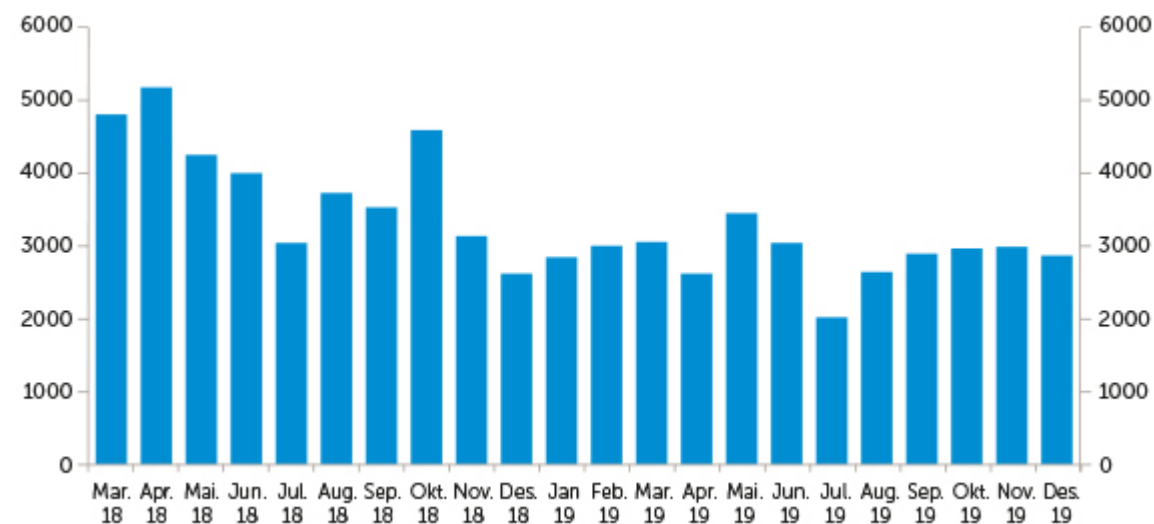

OSEBX = Oslo Stock Exchange Benchmark Index (rebasert lik MING 1. jan 2018)

OSEEX = Oslo Stock Exchange ECC Index (rebasert lik MIN 1. jan 2018)

Omsetningsstatistikk

1. jan 2018 til 31. des 2019

Totalt antall egenkapitalsbevis omsatt, i 1000

20 største eiere per 31.12.2019	Antall	Andel
State Street Bank and Trust CO (nominee)	5.596.264	4,31 %
VPF Nordea Norge	4.911.723	3,78 %
Sparebankstiftelsen SMN	3.965.391	3,05 %
VPF Odin Norge	3.442.919	2,65 %
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II	3.314.149	2,55 %
VPF Pareto Aksje Norge	2.368.292	1,82 %
VPF Alfred Berg Gambak	2.254.451	1,74 %
Morgan Stanley & Co. International	2.084.858	1,61 %
State Street Bank and Trust Comp (nominee)	2.044.622	1,57 %
JPMorgan Chase Bank, N.A., London (nominee)	2.023.423	1,56 %
Pareto Invest AS	1.815.271	1,40 %
Forsvarets Personellservice	1.779.246	1,37 %
VPF Nordea Kapital	1.503.225	1,16 %
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon I	1.372.975	1,06 %
J.P. Morgan Bank Luxembourg S.A. (nominee)	1.370.104	1,06 %
MP Pensjon PK	1.352.771	1,04 %
VPF Eika Egenkapitalbevis	1.349.141	1,04 %
Handelsbanken Nordiska Småbolagsfond	1.316.359	1,01 %
Citibank N.A (nominee)	1.293.691	1,00 %
VPF Nordea Avkastning	1.249.111	0,96 %
Sum for de 20 største eiere	46.407.986	35,74 %
Øvrige eiere	83.428.457	64,26 %
Utstedte egenkapitalbevis	129.836.443	100,00 %

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 SMN sitt mål er å forvalte konsernets ressurser på en måte som gir egenkapitalbeviserne en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene.

Årsoverskuddet vil bli fordelt mellom eierkapitalen (egenkapitalbeviserne) og grunnfondskapitalen (tidl. sparebankens fond) i samsvar med deres andel av bankens egenkapital.

SpareBank 1 SMN legger til grunn at omlag halvparten av eierkapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende at omlag halvparten av grunnfondskapitalens andel av overskuddet utbetales som gaver eller overføres til en stiftelse. Dette forutsatt at soliditeten er på et tilfredsstillende nivå. Ved fastsettelse av utbyttet blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedssituasjon, eksterne rammebetingelser og behov for kjernekapital.